

18.09.2016, niedziela, 19:00

Wrocław, NFM, Sala Główna KGHM, pl. Wolności 1

333

Pasja wg św. Mateusza

WYKONAWCY:

Sir John Eliot Gardiner – dyrygent

Mark Padmore – Ewangelista

Stephan Loges – Jezus

Hannah Morrison – sopran

Eleanor Minney – alt

Reginald Mobley – kontratenor

Alex Ashworth – bas

Ashley Riches – bas

Jonathan Sells – bas

Monteverdi Choir

Chór Chłopięcy NFM

Małgorzata Podzielny – kierownictwo artystyczne

English Baroque Soloists

PROGRAM:

Johann Sebastian Bach (1685–1750)

Pasja wg św. Mateusza BWV 244

Podczas wieczoru przewidziana jest
15-minutowa przerwa.

Bachowski autograf partytury

do *Pasji wg św. Mateusza* to kaligraficzny cud. Fenomenalna elegancja i płynność zapisu, charakterystyczne dla Bacha w czwartej dekadzie życia, kontrastują z fragmentami zanotowanymi mało czytelnym, sztywnym charakterem pisma, kiedy w późniejszych latach życia kompozytor zmagał się z utratą wzroku. Wówczas poprawki nanosił na przyklejanych starannie paskach papieru. Stajemy wobec zbudowanego z najwyższym trudem autografu partytury, wymęczonego, poddawanego rewizji, naprawianego i pozostawionego w stanie aspirującym do swego rodzaju ideału.

OMÓWIENIE

Dysponując jedynie tym czystopisem partytury z połowy lat 30. XVIII w. i jednym kompletem głosów, pokolenia uczonych zajmujących się Bachem jak dotąd nie były w stanie z jakąkolwiek pewnością odtworzyć koncepcji, planu ani kolejnych stadiów pracy nad *Pasją*. Nie wiemy dokładnie, kto brał udział w którymkolwiek z wykonań pod dyktando kompozytora – nie znamy ani nazwisk śpiewaków czy składu orkiestry, ani dokładnej liczby wykonawców, nie wiemy też, jak byli ustawieni na zachodnim chórze Thomaskirche. Nie znamy żadnych współczesnych Bachowi reakcji na *Pasję* – nie zachował się nawet najmniejszy ślad po tym, co ludzie myśleli o niej w owym czasie.

JOHN ELIOT GARDINER

Jest całkiem możliwe – ale nie mamy na to dowodów – że *Pasja Mateuszowa* została zaplanowana jako część drugiego rocznika lipskich kantat (1724/25), których cechą wspólną był nacisk na wybrany chorał tworzący podstawę czy też najważniejszy punkt każdej kantaty. *Pasja* mogła być pomyślana jako centrum cyklu, niczym umbo. Tak się jednak nie stało: pierwsze wykonanie zostało opóźnione o dwa lata, a Bach modyfikował dzieło przez trzecią i czwartą dekadę XVIII stulecia.

Po ukazaniu się (w latach 1724 i 1725) *Pasji wg św. Jana* o wartko rozwijającej się akcji, w dwóch zasadniczo różniących się wersjach, i po kontrowersjach, jakie, jak sądzą, wywołało to dzieło, Bach najwyraźniej rozważał zaferowanie słuchaczom czegoś, co dałoby im więcej czasu na refleksję i kontemplację pomiędzy poszczególnymi scenami z Ewangelii. W *Pasji wg św. Mateusza* wybiera mniej polemiczne podejście, wynikające częściowo z postawy samego Ewangelisty Mateusza, dając słuchaczowi o wiele więcej miejsca na przeżywanie pasyjnego dramatu.

Bach od początku zgadza się ze swoim librecistą Picandrem, czy nawet instruuje go, że większość arii winna być poprzedzona ariosem, aby uzyskać stadium przejściowe, przygotowujące słuchacza do kontemplacji arii. Teraz ma on wystarczająco dużo czasu, by smakować nieprześcignione piękno każdej z nich, subtelną kolorystykę akompaniamentów *obbligato*, jak i szeroki wachlarz reakcji emocjonalnych i refleksji, które arie wywołują. Zatem, miast czekać niecierpliwie na zakończenie arii i kontynuację ewangelicznej historii, zaczynamy doceniać głos wzywający nas do utożsamienia się z wyrzutami sumienia, oburzeniem i smutkiem wyrażanymi tak przez poszczególnych uczestników ewangelicznego dramatu, jak i przez całą wspólnotę, wyrażającą skruchę w chorałach. Z liturgią zredukowaną do zaledwie kilku modlitw i hymnów na otwarcie i zakończenie celebracji oraz kazania, przy całych swych znaczących rozmiarach, *Pasja* jako centralny punkt stanowiła dla Bacha ostateczną próbę usprawiedliwienia wielkiego wołania Lutna o muzykę w liturgii, o dźwięki, „które sprawiają, że tekst ożywa”.

Chociaż Bach i jego muzycy byli tylko częściowo widoczni dla zgromadzenia wiernych, muzyka Bacha była zasadniczo muzyką dramatyczną: jej intencją było przemawiać do zmysłów słuchaczy, a nawet czasem je atakować. Choć od samego początku zatrudnienia ostrzegano Bacha, że powinien pisać kompozycje nieteatralne, to jednak jego celu nie dało się udaremnić: celem tym było odtworzenie historii pasyjnej w umysłach jego słuchaczy, potwierdzenie jej aktualności dla ludzi jego czasów, odniesienie się do ich trosk i lęków, a także pokierowanie ich ku pocieszeniu i inspiracji, które można odnaleźć w pasyjnej opowieści.

Bach zrównoważył główny wątek, jakim jest *Mateuszowa* wersja historii pasyjnej, z natychmiastowymi reakcjami i bardziej wyważonymi refleksjami obserwujących wydarzenia, tak aby niejako przenieść je we współczesność. Byłoby trudno o lepsze potraktowanie *Pasji* jako zasadniczo ludzkiego dramatu – dramatu pełnego epickich zmagani i wielkich wyzwań, zdrady i przebaczenia, miłości i poświęcenia, współczucia i żalu.

Pasja mogła być pomyślana jako centrum cyklu, niczym umbo. Tak się jednak nie stało: pierwsze wykonanie zostało opóźnione o dwa lata, a Bach modyfikował dzieło przez trzecią i czwartą dekadę XVIII stulecia.

Nie jesteśmy w stanie powiedzieć, czy był to pomysł Bacha czy Picandra, by połączyć tradycyjną interpretację postaci Chrystusa jako alegorycznego Oblubieńca (*Pieśń nad pieśniami*) z jego tożsamością ofiarnego Baranka. Wiemy, że punktem wyjścia dla Bacha – który musiał to omówić i uzgodnić z Picandrem na samym początku – była idea dialogu, czyli narzędzia, które już wcześniej z dobrym skutkiem wypróbował w dwóch częściach *Pasji wg św. Jana*, a teraz rozwinął tak, że dialog ów logicznie doprowadził do ostatecznego podziału na dwa chóry, z których każdy miał własną grupę akompaniujących instrumentów.

Chór otwierający *Pasję* objawia się nam jako ogromne *tableau* – można powiedzieć: dźwiękowy odpowiednik wielkiego malarstwa ołtarzowego pędzla Veronesa czy Tintoretta. W chwili, gdy pierwszy chór odnosi się do Jezusa jako do „Oblubieńca”, a potem „Baranka”, z nagłą rozszerzając dźwiękowe spektrum, Bach wprowadza trzeci chór z chorałem *Baranku Boży, bez skazy*, który wykonywany jest przez chór sopranów chłopiących unisono (*soprano in ripieno*), stojących na jaskółczym gnieździe prospektu organowego Thomaskirche – wówczas (ale już niestety nie dziś) usytuowanego

na wschodniej ścianie, naprzeciw głównej galerii dla muzyków na zachodnim końcu kościoła. Nakładając na ten potężny i sugestywny lament ponadczasowy śpiew *Agnus Dei* w wersji niemieckiej – który to śpiew słyszano już tego dnia podczas porannego nabożeństwa – Bach potrafił skonstruować historyczną Jerozolimę jako miejsce nieuchronnego procesu Jezusa i jego męki z Jeruzalem niebieskim, którego władcą, zgodnie z Apokalipsą, jest Baranek. Jest to zasadniczy rozdzwięk, który legnie u podstaw całej *Pasji* – niewinny Baranek Boży i świat błędzącej ludzkości, której grzechy musi nieść Jezus. Los jednego jest jarzmem drugiego.

Teraz biblijna opowieść może się rozpocząć. Od początku otrzymujemy zupełnie nowe zestawienia faktur i brzmienia – szeroko rozparty recytatyw *secco* narratora, „aureola” czterogłosu smyczków otaczająca każde ze zdań wypowiedzianych przez Jezusa, pełne napięcia antyfony tłumy, redukcja obsady do pojedynczego chóru, gdy występują uczniowie, i wreszcie wspólna modlitwa wszystkich głosów. Szybko możemy dostrzec pojawiającą się serię trójdzielnych schematów: opowieść biblijna (recytatyw), komentarz (arioso) i modlitwa (aria). Stopniowo przybierają one kształt uporządkowanej sekwencji oddzielnych scen, jak gdyby zapożyczonych ze współczesnej opery, z których każda rozwija się w kierunku indywidualnej (aria) lub zbiorowej (chorał) reakcji na poprzedzającą ją narrację.

Pierwotnie jako muzycznego łącznika z kazaniem – po wymownym, dwuchórowym opracowaniu tekstu *Sind Blitze, sind Donner*, na którym kończy się drukowane libretto Picandra – Bach użył prostej harmonizacji chorału *Jesum lass ich nicht von mir*. Kiedy w trzeciej dekadzie XVIII w. Bach zajął się rewizją i sporządzeniem kopii partytury, musiał dostrzec, że bardzo w niej brakuje przeciwwagi dla masywnego, otwierającego chóru. Podjął wtedy decyzję o zastąpieniu chorału o wiele bardziej dopracowaną fantazją chorałową: opracowaniem pasyjnego hymnu Sebald Heydena *O Mensch, bewein dein Sünde groß*. Teraz już uzyskał Bach odpowiedni filar, równoważący potężny chorałowy prolog, a jako konkluzja Części I zapewnił on idealną atmosferę dla medytacji chrześcijańskiej wspólnoty jednoczącej się w skrusze, co stanowiło uwypuklenie Luterńskiego pojmowania historii pasyjnej i dawało bezpośrednią odpowiedź na ostatnie słowa Jezusa o „wypełnieniu się” Pisma.

Po kazaniu znów rozbrzmiewa muzyka. Dobrą chwilę zajmuje nam uświadomienie sobie, w którym punkcie opowieści jesteśmy. Pozornie nic się nie zmieniło. Scenerią jest nadal Ogród Getsemani, teraz już po zapadnięciu zmroku. Odnajdujemy Córę Syjonu nieprzytomnie szukającą pojmanego Oblubieńca, lecz Jezus, związany, już dawno temu został doprowadzony na proces przed najwyższymi kapłanami.

Kiedy *Pasja* zmierza ku punktowi kulminacyjnemu, jeszcze bardziej widoczna staje się Bachowska metoda wciągania nas w akcję (w ariach) i następnie rysowania perspektyw, z których możemy kontemplować jej znaczenie dla nas samych (w ariach i chorałach). Przez wybór określonego głosu oraz specyficznego brzmienia instrumentu *obbligato* dla każdej arii – skrzypiec, fletu, oboju (i oboju da caccia) czy violi da gamba – Bach ustanawia najbardziej stosowny akompaniament: czy to pełny zespół smyczkowy, brzmiały z prawej czy z lewej strony, czy to subtelne kombinacje różnych brzmień. W każdej parze arioso-aria, z ich łatwo uchwytymi przeciwstawieniami nastrojów, wybrane brzmienie instrumentalne jest wspólnym mianownikiem: łącznikiem pomiędzy głosem a wątkiem narracji. Kalejdoskopowe zmiany barw instrumentalnych, które wynajduje Bach, zdają się nie mieć granic.

Gdy *Pasja Janowa* kończy się chóralnym rondem (*Ruht wohl*), pełną czci muzyką towarzyszącą złożeniu ciała Zbawiciela do grobu – sugerującą jakby kropkę na końcu zdania – to tutaj, by zakończyć *Pasję Mateuszową*, kompozytor wybiera sarabandę. Daje to poczucie ciągłego ruchu, jak gdyby cały rytuał pasyjnej opowieści rozbrzmiewał teraz w sumieniu słuchacza i odtąd będzie musiał być na nowo przeżywany w każdy Wielki Piątek.

Patrzając wstecz, gdy kończy się *Pasja Mateuszowa*, uderza nas, jak postać Jezusa – znacznie bardziej ludzka sylwetka niż ta przedstawiona w *Pasji Janowej* – jest rysowana wyraziście i subtelnie zarazem, nawet jeśli zostaje zredukowana, jak w całej Części II, do trzech lapidarnych wypowiedzi: finałowego *Eli, Eli, lama sabachthani?* („Boże mój, Boże mój, czemuś mnie opuścić?”) i poprzedzających ten okrzyk słów *Du sagest's* („Ty to powiedziałeś”) – skierowanych raz do Kajfasza, raz do Piłata.

Patrzając wstecz, gdy kończy się *Pasja Mateuszowa*, uderza nas, jak postać Jezusa – znacznie bardziej ludzka sylwetka niż ta przedstawiona w *Pasji Janowej* – jest rysowana wyraziście i subtelnie zarazem, nawet jeśli zostaje zredukowana, jak w całej Części II, do trzech lapidarnych wypowiedzi: finałowego *Eli, Eli, lama sabachthani?* („Boże mój, Boże mój, czemuś mnie opuścić?”) i poprzedzających ten okrzyk słów *Du sagest's* („Ty to powiedziałeś”) – skierowanych raz do Kajfasza, raz do Piłata. Poza tym, jak mówi Mateusz, „nic mu nie odpowiedział”. Nie ma jednak chwili, w której nie bylibyśmy świadomi obecności Jezusa. Widzimy jego odbicie w oczach i głosach innych, nade wszystko w poruszającym podsumowaniu *Zaprawdę ten był Synem Bożym*. Jak zawsze, muzyka jest miejscem, w którym możemy odnaleźć też samego Bacha. W dużej mierze poprzez jego wysiłek dawania głosu innym – głównym bohaterom, tłumowi, Ewangelistom – to co Bachowskie jest zawsze obecne w opowieści. Słyszymy to w jego zapale, współczuciu dla cierpienia niewinnego Chrystusa, w wyczuciu tego, co właściwe, w jego wyborach i zestawianiu historii i komentarza, a nade wszystko w gwałtownym powstrzymaniu żadnej odwetu historii, we wtrącaniu się w *Mateuszową* opowieść i w przerywaniu jej chorałem wyrażającym głęboką skruchę i oburzenie.

Nie istnieje w tym okresie ani jedna *opera seria*, którą poznałem, czy którą dyrygowałem, a którą mógłbym porównać do dwóch zachowanych *Pasji* Bacha pod względem intensywności ludzkiego dramatu i zagadnień moralnych, które wyraża on w tak sugestywny i głęboko poruszający sposób. Bach kieruje się wskazówką Lutra, który, sam wiedząc z własnego doświadczenia, co znaczy być prześladowanym, nalegał na to, by Męka Pańska „nie była odgrywana w słowach czy obrazach, lecz w naszym własnym życiu”.

To intensywne skupienie na dramacie wewnątrz muzyki i olbrzymia siła wyobraźni, które Bach wnosi do swoich *Pasji*, sprawiają, że są one równe największym dramatom scenicznym: ich moc leży w tym, co pozostaje niewypowiedziane. Jeżeli to lekceważymy, czynimy to na własną odpowiedzialność.

W poszukiwaniu najbardziej odpowiednich sposobów przedstawienia tych szalenie wymagających dzieł, często na pewien czas porzucano pełne pietyzmu rytuały wykonania oratoryjnego. Możemy więc zrozumieć, dlaczego niektórzy reżyserzy chcieli zdekonstruować Bachowskie *Pasje* i odkryć odmienne sposoby ich przeżywania. Ale prezentując te silnie oddziałujące muzyczne dramaty przez literalne ich odgrywanie i teatralną emocjonalizację, zamiast wciągnąć nas w aktywne uczestnictwo w doświadczeniu ludzkiego smutku, winy i katharsis, czynią z nas obserwatorów oglądających widowisko, w którym odgrywani bohaterowie mówią nam, co powinniśmy odczuwać w danej chwili.

Moje własne podejście opiera się na przekonaniu, że możemy wypośrodkować pomiędzy działaniem i medytacją – nie tylko poprzez zastąpienie jednej grupy rytuałów inną, ale poprzez przemyślane ustawienie muzyków w kościele czy na estradzie koncertowej. Dajcie mi pustą scenę (a nie kadr) zaludnioną chórzystami uwolnionymi od partytur i solistami współdziałającymi z muzykami grającymi partie *obligato*, a wierzę, że wyobraźnia publiczności może wypełnić tę przestrzeń obrazami o wiele żywszymi, niż jest w stanie to uczynić jakikolwiek scenograf czy reżyser teatralny. To intensywne skupienie na dramacie *wewnątrz* muzyki i olbrzymia siła wyobraźni, które Bach wnosi do swoich *Pasji*, sprawiają, że są one równe największym dramatom scenicznym: ich moc leży w tym, co pozostaje niewypowiedziane. Jeżeli to lekceważymy, czynimy to na własną odpowiedzialność.

Fragmenty MUSIC IN THE CASTLE OF HEAVEN: A PORTRAIT OF JOHANN SEBASTIAN BACH Johna Eliota Gardinera (Allen Lane, 2014)
Copyright © John Eliot Gardiner, 2013
Nowy tekst: Copyright © John Eliot Gardiner, 2016

SIR JOHN ELIOT GARDINER

fot. Sim Canetty-Clarke

Sir John Eliot Gardiner to jeden z najwszechstronniejszych i najbardziej rozchwytywanych współczesnych dyrygentów.

Jest założycielem i dyrektorem artystycznym Monteverdi Choir, English Baroque Soloists oraz Orchestre Révolutionnaire et Romantique. Regularnie dyryguje wiodącymi orkiestrami symfonicznymi, takimi jak London Symphony Orchestra, Gewandhausorchester Leipzig, Royal Concertgebouw Orchestra, Symphonieorchester des Bayerischen Rundfunks oraz orkiestra Royal Opera House w Covent Garden.

Od czterech dekad jest jedną z kluczowych postaci przyczyniających się do odrodzenia muzyki dawnej. Ze swoimi zespołami Gardiner zrealizował wiele przełomowych projektów i międzynarodowych tras koncertowych, w tym serię koncertów Bach Cantata Pilgrimage.

O obszerności jego repertuaru najlepiej świadczy ponad 250 zrealizowanych nagrań dla znanych wytwórni płytowych i niezliczone nagrody, w tym nagroda magazynu „Gramophone” za specjalne osiągnięcia za nagranie koncertowe wszystkich kantat kościelnych J.S. Bacha dla wytwórni Soli Deo Gloria.

W uznaniu jego osiągnięć kilkakrotnie wyróżniano go międzynarodowymi nagrodami i tytułami doktora honoris causa — Uniwersytetu Cambridge, Université de Lyon, New England Conservatory, Università di Pavia oraz University of St Andrews. W 1998 r. otrzymał tytuł szlachecki, w 2005 – Order Zasługi Republiki Federalnej Niemiec, a w 2010 r. został Kawalerem Legii Honorowej.

Jego słynną książkę o Bachu, *Music in the Castle of Heaven* (Penguin, 2013), przetłumaczono na kilka języków. W roku 2014 został pierwszym w historii prezesem Archiwum Bachowskiego w Lipsku. W roku akademickim 2014/15 był pierwszym honorowym wizytującym wykładowcą na Harvardzie, w ramach programu realizowanego przez fundusz kierowany przez Christopha Wolffa. Niedawno został uhonorowany nagrodą Concertgebouw w Amsterdamie.

MARK PADMORE

fot. Marco Borgreffe

STEPHAN LOGES

fot. Alexander Barnes

Mark Padmore jest światowej sławy śpiewakiem, cenionym za wykonania obu *Pasji* Bacha, a w szczególności za interpretację partii Ewangelisty w *Pasji wg św. Mateusza* i *Pasji wg św. Jana* z Filharmonikami Berlińskimi pod batutą sir Simona Rattle'a w wersji scenicznej Petera Sellarsa oraz występy w Berlinie, Salzburgu, Nowym Jorku i podczas BBC Proms.

Artysta występował z towarzyszeniem wiodących światowych orkiestr, w tym orkiestry Münchner Rundfunkorchester, zespołów z Berlina, Wiednia, Nowego Jorku, London Symphony Orchestra, London Philharmonic Orchestra, Philharmonia Orchestra, Royal Concertgebouw Orchestra oraz Orchestra of the Age of Enlightenment.

Na scenie operowej niedawno wystąpił w *The Corridor* i *The Cure* Harrisona Birtwistle'a (Aldeburgh Festival i Londyn), *Jefte* Händla (Welsh National Opera i English National Opera), jako Captain Vere w operze *Billy Budd* Brittena i Ewangelista w *Pasji wg św. Mateusza* (Festival w Glyndebourne), w roli Petera Quinta w produkcji

BBC TV *The Turn of the Screw* Brittena oraz nagrał rolę tytułową w Mozartowskiej *Łaskawości Tytusa* pod batutą René Jacobsa dla wytwórni Harmonia Mundi. Jego nadchodzące projekty to m.in. *Written on Skin* George'a Benjamin z Royal Opera House w Covent Garden.

Mark Padmore występuje z recitalami na całym świecie. Często pojawia się w Wigmore Hall w Londynie, gdzie dwa razy zaśpiewał wszystkie trzy cykle pieśni Schuberta. Z tym samym repertuarem wystąpił również w Wiedniu i Paryżu. Na jego albumach, uhonorowanych wieloma nagrodami, znalazły się m.in. *As Steals the Morn* Händla, cykle Schuberta zrealizowane z Paulem Lewisem, *Dichterliebe* Schumanna, *Serenada* i *Nokturn* Brittena oraz *Dies Natalis* Finziego z Britten Sinfonia (Harmonia Mundi) oraz nagranie DVD wykonania *Pasji wg św. Mateusza* (Filharmonicy Berlińscy pod batutą sir Simona Rattle'a).

Mark Padmore jest dyrektorem artystycznym St Endellion Summer Music Festival w Kornwalii.

Stephan Loges studiował w Hochschule der Künste w Berlinie oraz w londyńskiej Guildhall School of Music and Drama. Był jednym z pierwszych zwycięzców Wigmore Hall/Kohn Foundation International Song Competition.

W nadchodzących sezonach wystąpi jako Golaud w *Peleasie i Melizandzie* Debussy'ego w English Touring Opera, zaśpiewa *Requiem* Mozarta z Manchester Camerata i wcieli się w rolę Ojca Trulove w *Żywcio rozpustnika* Strawińskiego podczas tournée po Europie. Do Wigmore Hall powróci z recitalami, a podczas festiwalu Oxford Lieder wystąpi w serii koncertów.

Niedawno można było go usłyszeć w *Requiem wojennym* Brittena z orkiestrami symfonicznymi z Melbourne i Sapporo, *Requiem* Mozarta z Auckland Philharmonia Orchestra pod batutą Bernarda Labadie, *Mszy c-moll* pod dyrekcją Olariego Eltsa w Portugalii, *IX Symfonii* Beethovena i *Trzech pieśniach chińskich* Pendereckiego z Ulster Orchestra, *L'enfance du Christ* Berlioz z Swedish Radio

Symphony Orchestra pod batutą Robina Ticciatego, *Stworzeniu świata* z orkiestrą Mozarteum, *Porach roku* z dreźnieńską Semperoper i *Siedmiu ostatnich słowach Chrystusa na krzyżu* Haydna z orkiestrą filharmonii w Bergen, *The Tempest Songbook* Saariaho z Scharoun Ensemble w Filharmonii Kolońskiej, *Mszy koronacyjnej* Mozarta i *Stabat Mater* Haydna z Ensemble Orchestral de Paris pod batutą Fabia Biondiego oraz na koncertach ze Scottish Chamber Orchestra.

Daje recitale na całym świecie, w tym regularnie w londyńskiej Wigmore Hall, na festiwalu Oxford Lieder, jak również w Carnegie Hall w Nowym Jorku, Concertgebouw w Amsterdamie, Konzerthaus w Wiedniu, La Monnaie w Brukseli, podczas Klavier-Festival Ruhr, Schleswig-Holstein Musik Festival, w Santiago de Compostela, BBC Radio 3 oraz podczas Vocal Arts Series w Waszyngtonie z pianistami Rogerem Vignolesem, Simonem Lepperem, Iainem Burnsidem, Alexandrem Schmalczem, Eugene'em Astim oraz Lly'em Williamsem.

fot. Rolf Franke

ELEANOR MINNEY

fot. archiwum artystki

HANNAH MORRISON

Hannah Morrison studiowała śpiew i fortepian w Conservatorium Maastricht w Holandii, ukończyła też londyńską Guildhall School of Music and Drama pod kierunkiem Rudolfa Piernaya.

Regularnie współpracuje z sir Johnem Eliotem Gardinerem, pod którego kierownictwem zadebiutowała w *Uczcie Aleksandra* Händla podczas Festiwalu Salzburkiego w 2013 r. Również pod batutą Gardinera zaśpiewała w *Raju* i *Peri* Schumanna oraz *Niemieckim requiem* Brahmsa z lipską Gewandhausorchester w 2014 r. W sezonie 2015/16 weźmie udział w tournée z *Requiem* Mozarta i *Pasją wg św. Mateusza* Bacha.

Często koncertuje na scenie z Les Arts Florissants pod batutą Paula Agnew. W 2015 r. wystąpiła po raz kolejny z Bach Collegium Japan pod batutą Masaakiego Suzukiego w *Mszy h-moll* Bacha. Pojawiła się również gościnnie w Montrealu w programie

z utworami Bacha i Kuhnaua z Arion Baroque Orchestra pod kierownictwem Alexandra Weimanna i zaśpiewała *Pimpinone* Telemanna z Das Kleine Konzert pod batutą Hermanna Maxa w Knechtsteden.

Jako solistka wystąpiła w recitalu pieśni z Josephem Middletonem w Beethoven-Haus w Bonn (październik 2015) oraz w Filharmonii w Kolonii (maj 2016). Za sobą ma już recitale w Wielkiej Brytanii z pianistami Eugene'em Astim i Grahamem Johnsonem podczas Oxford Festival oraz w londyńskich salach koncertowych, takich jak Kings Place oraz Wigmore Hall.

Wzięła udział w nagraniu albumu *Purcell – Divine Hymns (Harmonia Sacra)*, wydany w 2007 r. przez wytwórnię Virgin Classics (dyr. William Christie).

Eleanor Minney ukończyła z wyróżnieniem studia wokalne w Trinity Laban Conservatoire of Music w Londynie. Otrzymała nagrodę im. Wilfreda Greenhouse'a Allta w kategorii „Kantata i oratorium” za wykonanie *Pasji wg św. Jana* Bacha. Wśród jej ostatnich koncertów warto wyróżnić *Mszę h-moll* i *Odę żałobną* (Kantata 198) Bacha pod batutą sir Johna Eliota Gardinera z English Baroque Soloists, *Pasję wg św. Mateusza* Bacha i *Nieszpory* Monteverdiego z Orchestra of the Age of Enlightenment, serię recitali ze skrzypaczką barokową Davina Clarke i recitale w londyńskim kościele St. Martin-in-the-Fields, Cadogan Hall i kościele św. Jerzego przy Hanover Square. W sezonie 2015/16 Eleanor Minney została objęta programem Handel House Talent i jest artystką-rezydentką w Handel House Museum w Londynie.

www.eleanorminney.com

REGINALD MOBLEY

fot. Liz Linder

Reginald L. Mobley zamierzał wyrażać się poprzez sztukę, korzystając z akwareli i pastelii olejnych do chwili, w której jego głos zdecydował inaczej. Jego wizualna paleta kolorów zmniejszyła się do czerni i bieli nut, ale za to paleta dźwięków, którą prezentuje na scenie, mieni się mnogością barw. Artysta występował z wieloma różnymi zespołami, takimi jak Seraphic Fire, Oregon Bach Festival Orchestra, Les Voix Baroques, San Antonio Symphony, Boston Early Music Festival Orchestra oraz Handel and Haydn Society.

Więcej informacji o artyście znajduje się na stronie www.reginaldmobley.com.

ALEX ASHWORTH

fot. Debbie Scanlan

Alex Ashworth występuje jako śpiewak koncertowy i operowy zarówno w Wielkiej Brytanii, jak i w całej Europie. Ukończył Royal College of Music w Londynie i dał się poznać publiczności na wielu scenach operowych, m.in. podczas festiwalu operowego w Glyndebourne, w Welsh National Opera oraz Scottish Opera. Poza granicami Wielkiej Brytanii wystąpił w Opéra Comique w Paryżu, Opéra de Lille oraz Operze Islandzkiej. Na scenach koncertowych współpracował z takimi dyrygentami, jak sir John Eliot Gardiner, sir Colin Davis czy Paul McCreesh. Wśród jego nagrań znajdują się m.in. *Nieszpory* Monteverdiego, *Msza h-moll* Bacha, *Oedipus rex* Strawińskiego i *María del Carmen* Granadosa.

ASHLEY RICHES

fot. Debbie Scanlan

Ashley Riches ukończył Guildhall School of Music and Drama, następnie dołączył do programu Young Artists przy Royal Opera House w Covent Garden. Na scenach operowych wystąpił m.in. jako Michael podczas premiery *Clare* Eichberga (Linbury Studio Theatre), Cuglielmo w *Così fan tutte* Mozarta (Carsington Opera) i Dozorca domu dla obłąkanych w *Żywocie rozpustnika* Strawińskiego (Scottish Chamber Orchestra pod batutą Robina Ticciatego). Artysta jest również uznanym śpiewakiem koncertowym, a w swoim szerokim repertuarze ma takie dzieła, jak *Requiem* Verdiego, *Requiem wojenne* Brittena i *Orango* Szostakowicza.

W sezonie 2015/16 Riches zadebiutował w English National Opera w roli Schaunarda w *Cyganerii* Pucciniego i wystąpił jako Kreon w *Oedipus rex* Strawińskiego z Filharmonikami Berlińskimi.

JONATHAN SELLS

fot. archiwum artysty

Jonathan Sells studiował śpiew operowy w Guildhall School of Music and Drama w Londynie; podczas studiów był laureatem wielu nagród. Następnie wstąpił do Międzynarodowego Studia Operowego w Zurychu (2010–2012).

Na estradach koncertowych występował jako solista w Filharmonii Berlińskiej, Wersalu, Lincoln Center, Carnegie Hall, Tonhalle i podczas BBC Proms pod batutą m.in. Williama Christie, sir Rogera Norringtona i Tona Koopmana.

Występował z recitalami w Wigmore Hall, podczas Liedrezital Zürich oraz Das Lied – Liedrezitale Bern. W maju zaśpiewał z Les Passions de l'Ame i własnym zespołem Solomon's Knot w berneńskim Kulturcasino.

www.jonathansells.co.uk

MONTEVERDI CHOIR

fol. Massimo Ciannelli

*Pod patronatem Jego Królewskiej
Wysokości Księcia Walii*

Monteverdi Choir, zespół założony przez sir Johna Eliota Gardinera, od początku starał się wnieść nowe spojrzenie do wykonywanego repertuaru. Ta postawa artystyczna w połączeniu z płomiennym, wirtuozowskim śpiewem zapewniła zespołowi trwałą pozycję jednego z najlepszych chórów na świecie, którą artyści cieszą się już od ponad 50 lat.

Chór ma w dorobku ponad 150 albumów i wiele nagród. Spośród nowatorskich tras koncertowych chóru warto wymienić projekt Bach Cantata Pilgrimage, w trakcie którego zespół wykonał wszystkie 198 kantat religijnych Bacha w kościołach w Europie i Ameryce. Projekt został nagrany przez Soli Deo Gloria, własną wytwórnię nagraniową zespołu, i obwołał jednym z najambitniejszych projektów muzycznych wszechczasów przez magazyn „Gramophone”.

Monteverdi Choir zajmuje się również edukacją młodych śpiewaków w ramach

Monteverdi Apprentices Programme. Wielu praktykantów zostaje następnie przyjętych do zespołu, a poprzedni członkowie chóru odnoszą sukcesy jako soliści.

W zeszłym roku Monteverdi Choir wziął udział w wielu projektach — od trasy koncertowej z *Mszą h-moll* Bacha i nagrania tej kompozycji z English Baroque Soloists po tournée po Stanach Zjednoczonych z *Nieszporami* i *Orfeuszem* Monteverdiego. W 2015 r. Monteverdi Choir współpracował z Tonhalle-Orchester przy wykonaniu *Mszy gładzickiej* Janáčka pod batutą sir Johna Eliota Gardinera.

Zespół występuje również na scenach operowych, w tym ostatnio w *Orfeuszu* i *Eurydyce* Glucka w Royal Opera House w Covent Garden we wrześniu 2015 r. Inne projekty operowe chóru to m.in. *Wolny strzelec* Webera (2010) oraz *Carmen* Bizeta (2009) w Opéra Comique w Paryżu i wykonanie *Trojan* Berlioz w Théâtre du Châtelet w 2003 r.

Kolejnym dużym projektem Monteverdi Choir będzie trasa koncertowa z okazji 450. rocznicy urodzin Monteverdiego w 2017 r.

SKŁAD MONTEVERDI CHOIR:

Emily Armour, Charlotte Ashley, Zoë Brookshaw, Jessica Cale, Rebecca Hardwick, Angela Hicks, Alison Hill, Katy Hill, Cwendolen Martin, Angharad Rowlands – sopran

Eleanor Minney, Reginald Mobley, Sarah Denbee, Simon Ponsford, Kate Symonds – Joy, Matthew Venner – alt

Rory Carver, Thomas Herford, Hugo Hymas, Thomas Kelly, Nicolas Robertson, Gareth Treseder – tenory

Ashley Riches, Jonathan Sells, David Stuart, Rupert Reid, Lawrence Wallington – basy

CHÓR CHŁOPIĘCY NFM

Notka o zespole przy informacjach o koncercie we Wrocławiu z dn. 18.09 o godz. 11:00.

MAŁGORZATA PODZIELNY

Biogram artystki przy informacjach o koncercie we Wrocławiu z dn. 18.09 o godz. 11:00.

ENGLISH BAROQUE SOLOISTS

Fot. Massimo Ciannelli

*Pod patronatem Jego Królewskiej
Wysokości Księcia Walii*

Zespół English Baroque Soloists, istniejący już od 38 sezonów, od dawna jest jednym z wiodących zespołów muzyki dawnej na świecie. Muzycy z równą swobodą wykonują dzieła kameralne, jak i symfoniczne czy opery. W repertuarze English Baroque Soloists znajdują się kompozycje od Monteverdiego po Mozarta i Haydna, a w każdym utworze ciepłe i wyraziste brzmienie zespołu jest natychmiastowo rozpoznawalne.

Występowali na prestiżowych scenach świata, w tym w mediolańskiej La Scali, amsterdamskiej Concertgebouw oraz Operze w Sydney. W latach 90. English Baroque Soloists wykonali siedem oper pochodzących z dojrzałego okresu twórczości Mozarta i nagrali wszystkie symfonie z tego okresu oraz komplet koncertów fortepianowych kompozytora.

Oprócz niezależnej działalności jako orkiestra kameralna English Baroque Soloists regularnie biorą udział we wspólnych

występach z Monteverdi Choir, z którym zrealizowali słynny projekt Bach Cantata Pilgrimage w 2000 r., wykonując wszystkie religijne kantaty Bacha w całej Europie.

We wrześniu 2015 wykonali *Orfeusza i Eurydykę* Glucka w Hamburgu i Wersalu po uprzednim wystawieniu inscenizacji w Royal Opera House w Covent Garden we współpracy z zespołem tańca Hofesh Shechter.

W 2015 r. odbyli podróż do USA w ramach trasy koncertowej z okazji 50. jubileuszu, wykonując *Orfeusza* Monteverdiego. W Europie natomiast wystąpili w Monachium, Frankfurt, Lucernie i Paryżu z *Mszą h-moll* Bacha. Utwór ten nagrali w Londynie dla wytwórni Soli Deo Gloria. Nadchodzące projekty zespołu w tym sezonie to m.in. europejska trasa koncertowa z *Requiem* i *Mszą c-moll* Mozarta oraz *Pasją wg św. Mateusza* Bacha razem z Monteverdi Choir.

SKŁAD ENGLISH BAROQUE SOLOISTS:

I Orkiestra:

Kati Debretzeni (koncertmistrz), Iona Davies, Julia Kuhn – I skrzypce

Anne Schumann, Roy Mowatt, Jane Gordon – II skrzypce

James Boyd, Lisa Cochrane – altówki

Marco Frezzato, Catherine Rimer – wiolonczele

Reiko Ichise – viola da gamba

Valerie Botwright – kontrabas

Rachel Beckett, Christine Garratt – flety

Xenia Loeffler, Mark Baigent – oboje

Veit Scholz – fagot

James Johnstone – pozytyw

II Orkiestra:

Alison Bury (koncertmistrz), Henrietta

Wayne, Jean Paterson – I skrzypce

Håkan Wikström, Emily Dupere, Hildburg

Williams – II skrzypce

Annette Isserlis, Aliye Cornish – altówki

Richte van der Meer, Kinga Gáborjáni –

wiolonczele

Cecelia Bruggemeyer – kontrabas

Eva Caballero, Rachel Helliwell – flety

Molly Marsh, Robert de Bree – oboje

Marco Posthinkel – fagot

Silas Wollston – pozytyw, klawesyn

ERSTER TEIL

1. Chor I & II

Kommt, ihr Töchter, helft mir klagen...
Sehet! Wen?
...den Bräutigam. Sehet ihn!
Wie?
...als wie ein Lamm.

Choral

O Lamm Gottes unschuldig
Am Stamm des Kreuzes geschlachtet.

Chor I & II

Sehet! Was?
Seht die Geduld.

Choral

Allzeit erfund'n geduldig
Wiewohl du warest verachtet.

Chor I & II

Seht...
Wohin?
...auf unsre Schuld;

Choral

All Sünd hast du getragen,
Sonst müßten wir verzagen.

Chor

Sehet ihn aus Lieb und Huld
Holz zum Kreuze selber tragen.

Choral

Erbarm dich unser o Jesu!

2. Recitativo

Evangelista

Da Jesus diese Rede vollendet hatte, sprach er zu seinen Jüngern:

Jesus

Ihr wisset, dass nach zween Tagen Ostern wird, und des Menschen Sohn wird überantwortet werden, dass er gekreuziget werde.

3. Choral

Herzliebster Jesu,
was hast du verbochen,
Dass man ein solch scharf Urteil hat gesprochen?
Was ist die Schuld? In was für Missetaten
bist du geraten?

CZĘŚĆ I

1. Chór I & II

Przybywajcie córy, wesprzyjcie mnie w żalu.
Spójrzcie! Na kogo?
Na Oblubieńca. Na niego patrzcie.
Jak?
Jak na Baranka.

Chorał

O Baranku Boży
Na drzewie krzyża życia pozbawiony.

Chór I & II

Spójrzcie! na co?
Na Jego cierpliwość baczcie.

Chorał

Ty zawsze cierpliwy,
nawet, gdyś przez wszystkich wzgardzony.

Chór I & II

Spójrzcie!
Na co?
Na nasze przewiny.

Chorał

Ty grzech nasz na siebie wzięłeś,
by nikt z nas nie był potępiony.

Chór

Patrzcie jak z miłości i chwały odarty,
samotnie na krzyż drzewo niesie.

Chorał

O Jezu, zmiłuj się nad nami!

2. Recytatyw

Evangelista

A gdy Jezus dokończył wszystkich tych mów, rzekł do uczniów swoich:

Jesus

Wiecie, że za dwa dni będzie Pascha i Syn Człowieczy będzie wydany na ukrzyżowanie.

3. Chorał

Jezu umiłowany,
Co żeś złego uczynił,
Że wyrok tak surowy na Ciebie wydano?
Jaki Twój występpek? Co żeś Ty przewinił?

4a. Recitativo

Evangelista

Da versammelten sich die Hohenpriester und Schriftgelehrten und die Ältesten im Volk in dem Palast des Hohenpriesters, der da hieß Kaiphas. Und hielten Rat, wie sie Jesum mit Listen griffen und töteten. Sie sprachen aber:

4b. Chor I & II

Ja nicht auf das Fest, auf dass nicht ein Aufruhr werde im Volk.

4c. Recitativo

Evangelista

Da nun Jesus war zu Bethanien, im Hause Simonis, des Aussätzigen, trat zu ihm ein Weib, das hatte ein Glas mit köstlichem Wasser, und goß es auf sein Haupt, da er zu Tische saß. Da das seine Jünger sahen, wurden sie unwillig und sprachen:

4d. Chor I

Wozu dienet dieser Unrat?
Dieses Wasser hätte mögen teuer verkauft und den Armen gegeben werden.

4e. Recitativo

Evangelista

Da das Jesus merketete, sprach er zu ihnen:

Jesus

Was bekümmert ihr das Weib?
Sie hat ein gut Werk an mir getan.
Ihr habet allezeit Armen bei euch, mich aber habt ihr nicht allezeit. Dass sie dies Wasser hat auf meinen Leib gegossen, hat sie getan, dass man mich begraben wird. Wahrlich, ich sage euch: Wo dies Evangelium geprediget wird in der ganzen Welt, da wird man auch sagen zu ihrem Gedächtnis, was sie getan hat.

5. Recitativo

Du lieber Heiland du,
Wenn deine Jünger töricht streiten,
Dass dieses fromme Weib
Mit Salben deinen Leib
Zum Grabe will bereiten,
So lasse mir inzwischen zu,
Von meiner Augen Tränenflüssen
Ein Wasser auf dein Haupt zu gießen!

4a. Recytatyw

Evangelista

W tym czasie zebrali się arcykapłani i starsi ludu w pałacu arcykapłana, którego zwano Kaifasz. I naradzali się, aby Jezusa podstępem pojmać i zabić. Mówili jednak:

4b. Chór I & II

Tylko nie w święto, aby nie powstały rozruchy między ludem.

4c. Recytatyw

Evangelista

A gdy Jezus był w Betanii, w domu Szymona trędowatego, przystąpiła do Niego niewiasta mająca alabastrowy słoik bardzo kosztownego olejku i wylała go na głowę Jego, gdy spoczywał przy stole. A uczniowie, ujrzawszy to, oburzyli się i mówili:

4d. Chór I

Na cóż ta strata. Przecież można było to drogo sprzedać i rozdać ubogim.

4e. Recytatyw

Evangelista

A gdy to zauważył Jezus, rzekł im:

Jezus

Czemu wyrządzącie przykrość tej niewieście? Wszak dobry uczynek spełniła względem Mnie. Albowiem ubogich zawsze macie wśród siebie, ale Mnie nie zawsze mieć będziecie. Bo ona, wylawszy ten olejek na Moje ciało, uczyniła to na Mój pogrzeb. Zaprawdę powiadam wam, gdziekolwiek na całym świecie będzie zwiastowana ta ewangelia, będą opowiadać na jej pamiątkę i o tym, co ona uczyniła.

5. Recytatyw

Zbawicielu drogi!
Gdy Twoi uczniowie spór toczą,
Że ta kobieta pobożna,
Twe Ciało olejkiem
do grobu namaszcza;
Pozwól mi wylewać,
niczym wonności,
Łez moich potok na Twoją głowę.

6. Aria A

Buß und Reu
Knirscht das Sündenherz entzwei,
Dass die Tropfen meiner Zähren
Angenehme Spezerei,
Treuer Jesu, dir gebären.

7. Recitativo

Evangelista

Da ging hin der Zwölfen einer, mit Namen Judas
Ischarioth, zu den Hohenpriestern und sprach:

Judas

Was wollt ihr mir geben? Ich will ihn euch verraten.

Evangelista

Und sie boten ihm dreißig Silberlinge. Und von dem an
suchte er Gelegenheit, dass er ihn verriete.

8. Aria S

Blute nur, du liebes Herz!
Ach, ein Kind, das du erzogen,
Das an deiner Brust gesogen,
Droht den Pfleger zu ermorden,
Denn es ist zur Schlange worden.

9a. Recitativo

Evangelista

Aber am ersten Tage der süßen Brot traten die Jünger zu
Jesu und sprachen zu ihm:

9b. Chor I

Wo willst du, dass wir dir bereiten, das Osterlamm zu
essen?

9c. Recitativo

Evangelista

Er sprach:

Jesus

Cehet hin in die Stadt zu einem, und sprecht zu ihm: Der
Meister läßt dir sagen: Meine Zeit ist hier, ich will bei dir
die Ostern halten mit meinen Jüngern.

Evangelista

Und die Jünger täten, wie ihnen Jesus befohlen hatte,
und bereiteten das Osterlamm. Und am Abend setzte
er sich zu Tische mit den Zwölfen. Und da sie aßen,
sprach er:

6. Aria A

Pokuta i skrucha
Serce od grzechu zatwardziałe kruszy,
By łez moich krople,
niczym woń przyjemna,
Jezu drogi, Tobie być.

7. Recytatyw

Evangelista

Wtedy odszedł jeden z dwunastu, którego zwano Judasz
Iskariot, do arcykapłanów.
I rzekł:

Judasz

Co mi chcecie dać, a ja Co wam wydam?

Ewangelista

Oni zaś zapłacili mu trzydzieści srebrników. I odtąd
szukał sposobności, żeby Go wydać.

8. Aria S

Ty krwawisz, serce ukochane!
Ach, dziecko przez ciebie wychowane,
Co pierś twoją ssało,
Wygraża, że zabije swego obrońcę,
Ponieważ zmiją się stało.

9a. Recytatyw

Evangelista

A w pierwszy dzień Przaśników przystąpili do Jezusa
uczniowie i zapytali:

9b. Chór I

Gdzie chcesz, abyśmy Ci przygotowali wieczerzę
paschalną?

9c. Recytatyw

Evangelista

A On rzekł:

Jesus

Idźcie do miasta, do wiadomego nam człowieka
i powiedzcie mu: Nauczyciel mówi: Czas Mój bliski,
u was użądzę Paschę z uczniami Moimi.

Ewangelista

I uczynili uczniowie tak, jak im polecił Jezus, i przygo-
towali Paschę. A gdy nastał wieczór, usiadł przy stole
z dwunastoma uczniami. I gdy oni jedli, rzekł:

Jesus

Wahrlich ich sage euch: Einer unter euch wird mich verraten.

9d. Recitativo

Evangelista

Und sie wurden sehr betrübt, und huben an, ein jeglicher unter ihnen, und sagten zu ihm:

9e. Chor I

Herr, bin ich's?

10. Choral

Ich bin's, ich sollte büßen,
An Händen und an Füßen
Gebunden in der Höll!
Die Geißeln und die Banden,
Und was du ausgestanden,
Das hat verdienet meine Seel'.

11. Recitativo

Evangelista

Er antwortete und sprach:

Jesus

Der mit der Hand mit mir in die Schüssel tauchet, der wird mich verraten. Des Menschen Sohn gehet zwar dahin, wie von ihm geschrieben stehet; doch wehe dem Menschen, durch welchen des Menschen Sohn verraten wird. Es wäre ihm besser, dass derselbige Mensch noch nie geboren wäre.

Evangelista

Da antwortete Judas, der ihn verriet, und sprach:

Judas

Bin ich's, Rabbi?

Evangelista

Er sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's.

Evangelista

Da sie aber aßen, nahm Jesus das Brot, dankete und brach's, und gab's den Jüngern und sprach:

Jesus

Nehmet, esset, das ist mein Leib.

Evangelista

Und er nahm den Kelch, und dankete, gab ihnen den, und sprach:

Jesus

Zaprawdę powiadam wam, iż jeden z was wyda Mnie.

9d. Recytatyw

Evangelista

I bardzo zasmuceni poczęli mówić do Niego jeden po drugim:

9e. Chór I

Chyba nie ja, Panie?

10. Chorał

To ja. Jam pokutę czynić winien.
Gdyż ręce me i stopy
W piekle unurzałem!
Więzienie i kajdany,
i do wszystkiego, co znosicieś,
moja dusza się przyczyniła.

11. Recytatyw

Evangelista

A On, odpowiadając, rzekł:

Jesus

Kto ze Mną umaczał rękę w misie, ten Mnie wyda. Syn człowieczy wprawdzie odchodzi, jak o Nim napisano, ale biada temu człowiekowi, przez którego Syn Człowieczy będzie wydany! Lepiej by mu było, gdyby się ów człowiek nie urodził.

Evangelista

A odpowiadając Judasz, który go wydał, rzekł:

Judasz

Chyba nie ja, Mistrzu?

Evangelista

Powiedział mu:

Jesus

Ty powiedziałaś.

Evangelista

A gdy oni jedli, wziął Jezus chleb i pobłogostał, łamał i dawał uczniom, i rzekł:

Jesus

Bierzcie, jedzcie, to jest ciało Moje.

Evangelista

Potem wziął kielich i podziękował, dał im, mówiąc:

Jesus

Trinket alle daraus, das ist mein Blut des neuen Testaments, welches vergossen wird für Viele, zur Vergebung der Sünden. Ich sage euch: Ich werde von nun an nicht mehr von diesem Gewächs des Weinstocks trinken, bis an den Tag, da ich's neu trinken werde mit euch in meines Vaters Reich.

12. Recitativo

Wiewohl mein Herz in Tränen schwimmt,
Dass Jesus von uns Abschied nimmt,
So macht mich doch sein Testament erfreut:
Sein Fleisch und Blut, o Kostbarkeit,
Vermacht er mir in meine Hände.
Wie er es auch der Welt mit denen Seinen
Nicht böse können meinen,
So liebt er sie bis an das Ende.

13. Aria S

Ich will dir mein Herze schenken,
Senke dich, mein Heil, hinein.
Ich will mich in dir versenken;
Ist dir gleich die Welt zu klein,
Ei, so sollst du mir allein
Mehr als Welt und Himmel sein.

14. Recitativo

Evangelista

Und da sie den Lobgesang gesprochen hatten, gingen sie hinaus an den Ölberg. Da sprach Jesus zu ihnen:

Jesus

In dieser Nacht werdet ihr euch alle ärgern an mir. Denn es stehet geschrieben: Ich werde den Hirten schlagen, und die Schafe der Herde werden sich zerstreuen. Wenn ich aber auferstehe, will ich vor euch hingehen in Galiläam.

15. Choral

Erkenne mich, mein Hüter,
Mein Hirte, nimm mich an!
Von dir, Quell aller Güter,
Ist mir viel Gut's getan.
Dein Mund hat mich gelabet
Mit Milch und süßer Kost,
Dein Geist hat mich begabet
Mit mancher Himmelslust.

16. Recitativo

Evangelista

Petrus aber antwortete und sprach zu ihm:

Jesus

Pijcie z niego wszyscy. Albowiem to jest krew Moja nowego przymierza, która się za wielu wylewa na odpuszczenie grzechów. Ale powiadam wam: Nie będę pił odtąd z tego owocu winorośli aż do owego dnia, gdy go będę pił z wami ino nowo w Królestwie Ojca Mego.

12. Recytatyw

Chociaż serce moje we łzach tonie,
Jezus nas opuszcza bowiem,
Testamentem swoim radość sprawia:
Gdyż ciało swe i krew, jako skarb największy,
przekazuje w moje ręce.
A tych, których pozostawia na tym świecie,
nie potępi nigdy przecież,
bo ich umiłował aż do końca.

13. Aria S

Serce moje Ci oddaję,
Wejdz w nie, mój Zbawicielu,
Ja zaś w Tobie się zanurzę.
A jeśli świat Ci jest za mały,
Wtedy Ty sam będziesz dla mnie
więcej niż świat i niebo.

14. Recytatyw

Evangelista

A gdy odśpiewali hymn, wyszli ku Górze Oliwnej. Wtedy mówi do nich Jezus:

Jesus

Wy wszyscy zgorszycie się tej nocy; napisano bowiem: Uderzę pasterza i będą rozproszone owce trzody. Ale po Moim zmartwychwstaniu wyprzedzę was do Galilei.

15. Chorał

Ach, przyjmij mnie, mój Zbawco,
Pasterzu, przyjmij mnie.
Od Ciebie, wszech dóbr Dawco,
Me dobre były dni.
Twe usta posilały Mnie wciąż
słodyczą Swą,
Bym działał dla Twej chwały,
Choć dusza była młdą.

wg Śpiewnika Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP

16. Recytatyw

Evangelista

A odpowiadając, Piotr rzekł do niego:

Petrus

Wenn sie auch alle sich an dir ärgerten, so will ich doch mich nimmermehr ärgern.

Evangelista

Jesus sprach zu ihm:

Jesus

Wahrlich, ich sage dir: In dieser Nacht, ehe der Hahn krähet, wirst du mich dreimal verleugnen.

Evangelista

Petrus sprach zu ihm:

Petrus

Und wenn ich mit dir sterben müßte, so will ich dich nicht verleugnen.

Evangelista

Desgleichen sagten auch alle Jünger.

17. Choral

Ich will hier bei dir stehen,
Verachte mich doch nicht!
Von dir will ich nicht gehen,
Wenn dir dein Herze bricht.
Wenn dein Herz wird erblassen
Im letzten Todesstoß,
Alsdenn will ich dich fassen
In meinen Arm und Schoß.

18. Recitativo

Evangelista

Da kam Jesus mit ihnen zu einem Hofe, der hieß Gethsemane, und sprach zu seinen Jüngern:

Jesus

Setzet euch hie, bis dass ich dort hingehe und bete.

Evangelista

Und nahm zu sich Petrum und die zween Söhne Zebedäi, und fing an zu trauern und zagen. Da sprach Jesus zu ihnen:

Jesus

Meine Seele ist betrübt bis an den Tod, bleibet hie, und wachet mit mir.

19. Recitativo T e Choral

O Schmerz! Hier zittert das gequälte Herz! Wie sinkt es hin, wie bleicht sein Angesicht!
Was ist die Ursach' aller solcher Plagen?

Piotr

Choćby się wszyscy zgorszyli, ja się nigdy nie zgorszę.

Evangelista

Rzekł mu Jezus:

Jezus

Zaprawdę powiadam ci, że jeszcze tej nocy, zanim kur zapieje, trzykroć się Mnie zaprzesz.

Evangelista

I rzecze mu Piotr:

Piotr

Choćbym miał z Tobą umrzeć, nie zaprę się Ciebie.

Evangelista

Podobnie mówili i wszyscy uczniowie.

17. Chorał

Przy Tobie tu chcę zostać,
Nie odrzuć, Panie, mnie;
Gdy pięknie serce Twoje,
Ja nie odstąpię Cię;
Gdy lice Twe poblednie,
Gdy skończysz życie Swe,
O, wtedy ja Cię ujmę
W me ręce, w łono me.
wg Śpiewnika Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP

18. Recytatyw

Evangelista

Wtedy idzie Jezus z nimi do ogrodu, zwanego Getsemane, i mówi do uczniów:

Jezus

Siądźcie tu, a Ja tymczasem odejdę i będę się tam modlił.

Evangelista

I wzięt z sobą Piotra oraz dwóch synów Zebedeuszowych i poczał się smucić i trwożyć. Wtedy mówi do nich:

Jezus

Smężna jest dusza Moja aż do śmierci; pozostaniecie tu i czuwajcie ze Mną.

19. Recytatyw T i Chorał

O bólu. Oto serce umęczone, jakże cierpi!
Jak zapada się i jak blednie jego twarz.
Cóż przyczyną owych nieszczęść?

Der Richter führt ihn vor Gericht,
da ist kein Trost, kein Helfer nicht.
Ach, meine Sünden haben dich geschlagen!
Er leidet alle Höllenqualen,
Er soll vor fremden Raub bezahlen.
Ich, ach Herr Jesu, habe dies verschuldet, was du erduldet!

Solo

Ach! könnte meine Liebe dir,
Mein Heil, dein Zittern und dein Zagen
Vermindern oder helfen tragen,
Wie gerne blieb' ich hier!

20. Aria T e Chor

Ich will bei meinem Jesu wachen.
So schlafen unsre Sünden ein.
Meinen Tod
büßet seiner Seelennot.
Sein Trauren machet mich voll Freuden.
Drum muß uns sein verdienstlich Leiden
Recht bitter und doch süße sein.

21. Recitativo

Evangelista

Und ging hin ein wenig, fiel nieder auf sein Angesicht, und betete und sprach:

Jesus

Mein Vater, ist's möglich, so gehe dieser Kelch von mir;
doch nicht wie ich will, sondern wie du willst.

22. Recitativo

Der Heiland fällt vor seinem Vater nieder;
Dadurch erhebt er mich und alle
Von unserm Falle
Hinauf zu Gottes Gnade wieder.
Er ist bereit,
Den Kelch, des Todes Bitterkeit zu trinken,
In welchen Sünden dieser Welt
Gegossen sind und hässlich stinken,
Weil es dem lieben Gott gefällt.

23. Aria B

Gerne will ich mich bequemen
Kreuz und Becher anzunehmen,
Trink ich doch dem Heiland nach.
Denn sein Mund,
Der mit Milch und Honig fließet,
Hat den Grund
Und des Leidens herbe Schmach
Durch den ersten Trunk versüßet.

Sędzia na sąd go prowadzi,
pocieszenia znikąd, ni pomocy.
Ach, to moje grzechy na tym zaważyły.
On cierpi bóle piekielne,
on za zbrodnie innych płaci.
Ach, Panie Jesu, to ja zasłużyłem na to, co Ty cierpisz!

Solo

Ach, gdyby miłość do Ciebie,
Mój Panie, mogła zmniejszyć
Twój lęk i drżenie albo pomoc Ci je znosić.
Jakże szczęśliwy bym tu został.

20. Aria T i Chór

Chcę u Jezusa boku czuć.
Wtedy grzechy nasze zasypiają.
Moją śmierć
odpokutował On cierpieniem swoim.
Jego smutek czyni mnie pełnym radości.
Dlatego Jego męka zadość czyniąca
Musi być dla nas prawdziwie gorzka,
Takoz pełna słodyczy.

21. Recytatyw

Evangelista

Potem postąpił nieco dalej, upadł na oblicze swoje,
modlił się i mówił:

Jezus

Ojcze Mój, jeśli można, niech Mnie ten kielich minie,
wszakże nie jako Ja chcę, ale jako Ty.

22. Recytatyw

Zbawca przed Ojcem pada na kolana;
Przez to mnie i nas wszystkich podnosi
Z naszych upadków,
Ku łasce Boga na nowo wznosi.
On jest gotowy pić kielich
zaprawiony goryczą śmierci,
Wypełniony grzechami całego świata,
Budzącymi obrzydzenie,
Gdyż to umiłowanego Boga postanowienie.

23. Aria B

Ochoczo poddaję się,
Przyjąć Krzyż i Kielich,
I wypić go jak Zbawiciel.
Ponieważ Jego usta
płynące mlekiem i miodem
sprawiły, że gorzki wstyd cierpienia
od pierwszego łyku zostaje osłodzony.

24. Recitativo

Evangelista

Und er kam zu seinen Jüngern, und fand sie schlafend, und sprach zu ihnen:

Jesus

Könnet ihr denn nicht eine Stunde mit mir wachen?
Wachet und betet, dass ihr nicht in Anfechtung fallet.
Der Geist ist willig, aber das Fleisch ist schwach.

Evangelista

Zum andern Mal ging er hin, betete und sprach:

Jesus

Mein Vater, ist's nicht möglich, dass dieser Kelch von mir gehe, ich trinke ihn denn; so geschehe dein Wille.

25. Choral

Was mein Gott will, das g'scheh' allzeit,
Sein Will', der ist der beste,
Zu helfen den'n er ist bereit,
Die an ihn gläuben feste,
Er hilft aus Not, der fromme Gott,
Und züchtiget mit Maßen.
Wer Gott vertraut, Fest auf ihn baut,
Den will er nicht verlassen.

26. Recitativo

Evangelista

Und er kam und fand sie aber schlafend, und ihre Augen waren voll Schlafs. Und er ließ sie, und ging abermal hin und betete zum drittenmal, und redete dieselbigen Worte. Da kam er zu seinen Jüngern und sprach zu ihnen:

Jesus

Ach! wollt ihr nun schlafen und ruhen?
Siehe, die Stunde ist hie, dass des Menschen Sohn in der Sünder Hände überantwortet wird. Stehet auf, lasset uns gehen; siehe, er ist da, der mich verrät.

Evangelista

Und als er noch redete, siehe, da kam Judas, der Zwölfen einer, und mit ihm eine große Schar mit Schwertern und mit Stangen von den Hohenpriestern und Ältesten des Volks. Und der Verräter hatte ihnen ein Zeichen gegeben und gesagt: Welchen ich küssen werde, der ist's, den greifet. Und alsbald trat er zu Jesum und sprach:

Judas

Gegrüßet seist du, Rabbi!

24. Recytatyw

Evangelista

I wrócił do uczniów, i zastał ich śpiących, i mówił do Piotra:

Jesus

Tak to nie mogliście jednej godziny czuwać ze Mną?
Czuwajcie i módlcie się, abyście nie popadli w pokuszenie; duch wprawdzie jest ochotny, ale ciało mdłe.

Ewangelista

Znowu po raz drugi odszedł i modlił się, mówiąc:

Jesus

Ojczy Mój, jeśli nie może Mnie ten kielich minąć, żebym go pił, niech się stanie wola Twoja.

25. Chorał

Co Bóg mój chce – niech się stanie.
Jego wola jest najlepsza,
gdyż jest gotów pomagać tym,
którzy wytrwale wierzą w Niego.
On pomaga w biedzie, Bóg pełen dobroci
i powściągliwy w karaniu.
Kto ufa Bogu, i buduje mocno na Nim,
Tego Bóg nie opuści.

26. Recytatyw

Evangelista

I przyszedł znowu, i zastał ich śpiących, albowiem oczy ich były obciążone. I zostawił ich, znowu odszedł i modlił się po raz trzeci tymi samymi słowami. Wtedy przyszedł do uczniów i mówił do nich:

Jesus

Śpijcie dalej i odpoczywajcie, oto nadeszła godzina i Syn Człowieczy będzie wydany w ręce grzeszników. Wstańcie, pójdźmy; oto się zbliża ten, który Mnie wyda.

Ewangelista

I gdy On jeszcze mówił, oto nadszedł Judasz, jeden z dwunastu, a wraz z nim liczny tłum z mieczami i z kijami, od arcykapłanów i od starszych ludu. A ten, który go wydał, dał im znak, mówiąc: Ten, którego pocałuję, jest Nim, bierzcie Go. I zaraz przystąpił do Jezusa, i rzekł:

Judasz

Bądź pozdrowiony, Mistrzu!

Evangelista

Und küssete ihn. Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus

Mein Freund, warum bist du kommen?

Evangelista

Da traten sie hinzu, und legten die Hände an Jesum, und griffen ihn.

27a. Aria (S A e Chor)

So ist mein Jesus nun gefangen.

Laßt ihn! haltet! bindet nicht!

Mond und Licht

Ist vor Schmerzen untergangen,

Weil mein Jesus ist gefangen.

Laßt ihn! haltet! bindet nicht!

Sie führen ihn, er ist gebunden.

27b. Chor I & II

Sind Blitze, sind Donner in Wolken verschwunden?

Eröffne den feurigen Abgrund, o Hölle;

Zertrümmre, verderbe, verschlinge, zerschelle

Mit plötzlicher Wut

Den falschen Verräter, das mörderische Blut!

28. Recitativo

Evangelista

Und siehe, einer aus denen, die mit Jesu waren, reckete die Hand aus und schlug des Hohenpriesters Knecht und hieb ihm ein Ohr ab. Da sprach Jesus zu ihm:

Jesus

Stecke dein Schwert an seinen Ort; denn wer das Schwert nimmt, der soll durchs Schwert umkommen. Oder meinst du, dass ich nicht könnte meinen Vater bitten, dass er mir zuschicke mehr denn zwölf Legion Engel? Wie würde aber die Schrift erfüllet? Es muß also gehen.

Evangelista

Zu der Stund' sprach Jesus zu den Scharen:

Jesus

Ihr seid ausgegangen als zu einem Mörder, mit Schwertern und mit Stangen, mich zu fahen; bin ich doch täglich bei euch gesessen und habe gelehret im Tempel, und ihr habt mich nicht gegriffen. Aber das ist alles geschehen, dass erfüllet würden die Schriften der Propheten.

Evangelista

Da verließen ihn alle Jünger, und flohen.

Ewangelista

I pocałował Go. A Jezus rzekł do niego:

Jezus

Przyjacielu, po coś przychodzisz?

Ewangelista

Wtedy podeszli bliżej, rzucili się na Jezusa i pochwycili Go.

27a. Aria (S A i Chór)

Tak więc mój Jezus został pojmany.

Puśćcie Go! Zostawcie! Nie wiążcie Go!

Księżyc i światło,

Zgasły z żalu,

Ponieważ mój Jezus został pojmany.

Puśćcie Go! Zostawcie! Nie wiążcie Go!

Oni prowadzili Go, On jest związany.

27b. Chór I & II

Czy błyskawice i grzmoty zniknęły w chmurach?

Otwórz swe ogniste czeluści, o piekło;

Rozbij, zniszcz, pochłoń, roztrzaskaj gwałtowną siłą

Fałszywego zdrajcę, splamionego krwią morderczą.

28. Recytatyw

Ewangelista

I oto jeden z tych, którzy byli z Jezusem, wyciągnął rękę, dobył miecza swego, uderzył sługę arcykapłana i uciął mu ucho. Wtedy rzecze mu Jezus:

Jezus

Włóż miecz swój do pochwy; wszyscy bowiem, którzy miecza dobywają, od miecza giną. Czy myślisz, że nie mógłbym prosić Ojca Mego, a On wystawiłby Mi teraz więcej niż dwanaście legionów aniołów? Ale jak by wtedy wypełniły się Pisma, że tak się stać musi?

Ewangelista

W tej godzinie rzekł Jezus do tłumu:

Jezus

Jak na zbójcę wyszliście z mieczami i kijami, aby mnie pochwycić; codziennie siadywałem w świątyni i nauczałem, a nie pojmałicie Mnie. Ale to wszystko się stało, aby się wypełniły Pisma prorockie.

Ewangelista

Wtedy wszyscy uczniowie Go opuścili i uciekli.

29. Choral

O Mensch, bewein' dein Sünde groß;
Darum Christus sein's Vaters Schoß
Äußert und kam auf Erden;
Von einer Jungfrau rein und zart
Für uns er hie geboren ward,
Er wollt' der Mittler werden.
Den Toten er das Leben gab,
Und legt' dabei all' Krankheit ab,
Bis sich die Zeit herdrange,
Dass er für uns geopfert würd',
Trüg' unser Sünden schwere Bürd'
Wohl an dem Kreuze lange.

ZWEITER TEIL

30. Aria (A e Chor I & II)

Ach! nun ist mein Jesus hin!
*Wo ist denn dein Freund hingegangen,
O du Schönste unter der Weibern?
Ist es möglich, kann ich schauen?
Wo hat sich dein Freund hingewandt?*
Ach! mein Lamm in Tigerklauen!
Ach! wo ist mein Jesus hin?
So wollen wir mit dir ihn suchen.
Ach! was soll ich der Seele sagen,
Wenn sie mich wird ängstlich fragen?
Ach! wo ist mein Jesus hin?

31. Recitativo

Evangelista

Die aber Jesum gegriffen hatten, führeten ihn zu dem Hohenpriester Kaiphas, dahin die Schriftgelehrten und Ältesten sich versammelt hatten. Petrus aber folgte ihm nach von ferne, bis in den Palast des Hohenpriesters; und ging hinein und satzte sich bei die Knechte, auf dass er sähe, wo es hinaus wollte. Die Hohenpriester aber und Ältesten, und der ganze Rat suchten falsches Zeugnis wider Jesum, auf dass sie ihn töteten; und funden keines.

32. Choral

Mir hat die Welt trüglich gericht't
Mit Lügen und mit falschem C'dicht,
Viel Netz und heimlich Stricken.
Herr, nimm mein wahr in dieser G'fahr,
B'hüt mich vor falschen Tücken.

33. Recitativo

Evangelista

Und wiewohl viel falsche Zeugen herzutraten, funden sie doch keins. Zuletzt traten herzu zween falsche Zeugen, und sprachen:

29. Chorał

Człowieku, grzech swój oplotkuj;
Przez który, Chrystus z łona ojca
Zstąpić musiał na ziemię.
Z dziewicy czystej i szlachetnej
Narodził się, by dać nam zbawienie
I zechciał stać się Pośrednikiem.
Umarłym przywracał życie
Chorych uzdrawiał,
Aż się wypełnił czas,
I musiał ofiarować za nas sam siebie,
Niosąc naszych win ciężkie brzemie
Aż na Krzyż.

CZĘŚĆ II

30. Aria (A i Chór I & II)

Ach, mój Jezus już odszedł!
*Dokąd Twój Przyjaciel poszedł,
o najpiękniejsza z niewiast?
Czy to możliwe, by Go zobaczyć?
Dokąd Twój Przyjaciel udać się raczył?*
Ach, mój Baranek w szponach tygrysa!
Ach, gdzie znajdę mojego Jezusa?
Pójdziemy z tobą Go szukać.
Ach, cóż duszy mej odpowiem,
gdy zapyta mnie pełna obaw?
Ach, dokąd odszedł mój Jezus?

31. Recytatyw

Evangelista

A ci, którzy pojмали Jezusa, przywiedli Go do Kaifajsza, arcykapłana, gdzie zesłi się uczeni w Piśmie i starsi. Piotr zaś szedł za Nim z daleka aż do pałacu arcykapłana, wszedł na dziedziniec i usiadł za sługami, aby zobaczyć, jak to się skończy. Lecz arcykapłani i cała Rada Najwyższa szukali fałszywego świadectwa przeciwko Jezusowi, aby Go skazać na śmierć. I nie znaleźli.

32. Chorał

Świat wydał na mnie wyrok fałszywy,
Przez kłamstwa osądził niesprawiedliwie,
w pułapek sieć wciągając.
Panie, ochroń mnie w tym zagrożeniu
ocal mnie przed oszczerstwą poniżeniem.

33. Recytatyw

Evangelista

I nie znaleźli, chociaż przychodziło wielu fałszywych świadków. Na koniec zaś przyszli dwaj i rzekli:

Zeugen I & II

Er hat gesagt: Ich kann den Tempel Gottes abbrechen
und in dreien Tagen denselben bauen.

Evangelista

Und der Hohenpriester stand auf und sprach zu ihm:

Pontifex

Antwortest du nichts zu dem, was diese wider dich
zeugen?

Evangelista

Aber Jesus schwieg stille.

34. Recitativo

Mein Jesus schweigt zu falschen Lügen stille,
Um uns damit zu zeigen,
Dass sein erbarmensvoller Wille
Vor uns zum Leiden sei geneigt,
Und dass wir in dergleichen Pein
Ihm sollen ähnlich sein,
Und in Verfolgung stille schweigen.

35. Aria T

Geduld, Geduld!
Wenn mich falsche Zungen stechen.
Leid' ich wider meine Schuld
Schimpf und Spott,
Ei! so mag der liebe Gott
Meines Herzens Unschuld rächen.

36a. Recitativo

Evangelista

Und der Hohenpriester antwortete, und sprach zu ihm:

Pontifex

Ich beschwöre dich bei dem lebendigen Gott, dass du
uns sagtest, ob du seiest Christus, der Sohn Gottes.

Evangelista

Jesus sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's. Doch sage ich euch: Von nun an wird's
geschehen, dass ihr sehen werdet des Menschen Sohn
sitzen zur Rechten der Kraft, und kommen in den Wolken
des Himmels.

Evangelista

Da zerriß der Hohenpriester seine Kleider, und sprach:

Świadkowie I & II

Ten powiedział: Mogę zburzyć świątynię Bożą i w trzy dni
ją odbudować.

Ewangelista

Wówczas powstał arcykapłan i rzekł do Niego:

Arcykapłan

Nic nie odpowiadasz na to, co ci świadczą przeciwko
Tobie?

Ewangelista

Ale Jezus milczał.

34. Recytatyw

Mój Jezus milczy wobec oszczerstw,
Aby nam przez to pokazać,
Że w swym miłosierdziu
Za nas gotów jest cierpieć.
My również w podobnym bólu,
Mamy być jak On,
I milczeć w czasie prześladowań.

35. Aria T

Cierpliwości, cierpliwości!
Nawet gdy ranią mnie fałszywe języki.
Gdy cierpię bez mej winy
przezwicka i kpiny,
Pomóż mój dobry Boże
pomścić moje niewinne serce.

36a. Recytatyw

Ewangelista

Wtedy arcykapłan rzekł do Niego:

Arcykapłan

Zaklinam Cię na Boga żywego, abys nam powiedział, czy
Ty jesteś Chrystus, Syn Boga.

Ewangelista

Rzecz mu Jezus:

Jezus

Tyś powiedział. Nadto powiadam wam: Odtąd ujrzycie
Syna Człowieczego siedzącego na prawicy mocy Bożej
i przychodzącego na obłokach nieba.

Ewangelista

Wtedy arcykapłan rozdarł swe szaty i zawołał:

Pontifex

Er hat Gott gelästert. Was dürfen wir weiter Zeugnis?
Siehe, jetzt habt ihr seine Gotteslästerung gehört. Was dünket euch?

Evangelista

Sie antworteten und sprachen:

36b. Chor I & II

Er ist des Todes schuldig!

36c. Recitativo

Evangelista

Da speieten sie aus in sein Angesicht, und schlugen ihn mit Fäusten. Etliche aber schlugen ihn ins Angesicht, und sprachen:

36d. Chor I & II

Weissage uns, Christe, wer ist's, der dich schlug?

37. Choral

Wer hat dich so geschlagen,
Mein Heil, und dich mit Plagen
So übel zugericht?
Du bist ja nicht ein Sünder,
Wie wir und unsre Kinder;
Von Missetaten weißt du nicht.

38a. Recitativo

Evangelista

Petrus aber saß draußen im Palast; und es trat zu ihm eine Magd, und sprach:

Magd I

Und du warest auch mit dem Jesu aus Galiläa.

Evangelista

Er leugnete aber vor ihnen allen, und sprach:

Petrus

Ich weiß nicht, was du sagest.

Evangelista

Als er aber zur Tür hinausging, sahe ihn eine andere, und sprach zu denen, die da waren:

Magd II

Dieser war auch mit dem Jesu von Nazareth.

Evangelista

Und er leugnete abermal und schwur dazu:

Petrus

Ich kenne des Menschen nicht.

Arcykapłan

Zbluźni! Czyż potrzeba nam jeszcze świadków?
Oto słyszeliście bluźnierstwo. Co sądzicie?

Ewangelista

A oni odpowiadając, rzekli:

36b. Chór I & II

Winien jest śmierci!

36c. Recytatyw

Ewangelista

Wtedy pluli na Jego oblicze i policzkowali Go, a drudzy bili Go pięściami, mówiąc:

36d. Chór I & II

Prorokuj nam, Chrystusie, kto Cię uderzył?

37. Chorał

Kto Cię tak uderzył
Mój Zbawicielu, i tortur tak okrutnych
Używa wobec Ciebie?
Przecież Ty nie jesteś grzesznikiem
tak jak my i potomstwo nasze;
Nieprawości Ty nie znałeś wcale.

38a. Recytatyw

Ewangelista

A Piotr siedział na zewnątrz, na podwórzu. I przystąpiła do niego jedna służebna, mówiąc:

Służąca I

I ty byłeś z Jezusem, Galilejczykiem.

Ewangelista

On zaś zaparł się wobec wszystkich i rzekł:

Piotr

Nie wiem, co mówisz.

Ewangelista

A gdy wyszedł ku bramie, ujrzała go inna i mówiła do tych, co tam byli:

Służąca II

Ten był z Jezusem Nazarejczykiem.

Ewangelista

I znowu zaparł się pod przysięgą:

Piotr

Nie znam tego człowieka.

Evangelista

Und über eine kleine Weile traten hinzu, die da stunden,
und sprachen zu Petro:

38b. Chor II

Wahrlich, du bist auch einer von denen, denn deine
Sprache verrät dich.

38c. Recitativo

Evangelista

Da hub er an sich zu verfluchen und schwören:

Petrus

Ich kenne des Menschen nicht.

Evangelista

Und alsbald krähete der Hahn. Da dachte Petrus an die
Worte Jesu, da er zu ihm sagte: ehe der Hahn krähen
wird, wirst du mich dreimal verleugnen. Und ging heraus,
und weinete bitterlich.

39. Aria A

Erbarme dich

Mein Gott, um meiner Zähren willen.

Schaue hier,

Herz und Auge weint vor dir Bitterlich.

40. Choral

Bin ich gleich von dir gewichen,
Stell' ich mich doch wieder ein;
Hat uns doch dein Sohn verglichen
Durch sein' Angst und Todespein.
Ich verleugne nicht die Schuld,
Aber deine Gnad' und Huld
Ist viel größer als die Sünde,
Die ich stets in mir befinde.

41a. Recitativo

Evangelista

Des Morgens aber hielten alle Hohepriester und die
Ältesten des Volks einen Rat über Jesum, dass sie
ihn töteten. Und bunden ihn, führten ihn hin, und
überantworteten ihn dem Landpfleger Pontio Pilato. Da
das sahe Judas, der ihn verraten hatte, dass er verdammt
war zum Tode, gereuete es ihn, und brachte herwieder
die dreißig Silberlinge den Hohenpriestern und Ältesten,
und sprach:

Judas

Ich habe übel getan, dass ich unschuldig Blut verraten
habe.

Ewangelista

A w chwilę potem przystąpili ci, co tam stali, i rzekli
Piotrowi:

38b. Chór II

Prawdziwie, ty też jesteś z nich; wszak zdradza cię i twoja
mowa.

38c. Recytatyw

Evangelista

Wtedy począł się zaklinać i przysięgać:

Piotr

Nie znam tego człowieka.

Ewangelista

I zaraz kur zapiał.

I wspomniał Piotr na słowa Jezusa, który powiedział:
Zanim kur zapieje, trzykroć się mnie zaprzesz. I wyszedł-
szy, gorzko zapłakał.

39. Aria A

Miej nade mną zmiłowanie

Boże mój, za łzy moje, za me łkanie.

Zobacz,

Serca, oczu gorzki płacz.

40. Chorał

Chociaż Ciebie opuściłem,
Teraz do Cię powróciłem;
Bowiem syn Twój odkupił nas
Przez swoją mękę, śmierci czas.
Jam jest winny, nie ukrywam,
ale Twoja łaska, litość żywa
jest potężna, mój grzech zmywa,
w którym tkwię, jak każdy z nas.

41a. Recytatyw

Ewangelista

A wczesnym rankiem wszyscy arcykapłani i starsi
ludu powzięli uchwałę przeciwko Jezusowi, że trzeba
Go zabić. Związali Go więc, odprowadzili i przekazali
namiestnikowi Piłatowi.
Wtedy Judasz, który Go zdradził, widząc, że został
skazany, żałował tego, zwrócił trzydzieści srebrników
arcykapłanom oraz starszym i rzekł:

Judasz

Zgrzeszyłem, gdyż wydałem krew niewinną.

Evangelista
Sie sprachen:

41b. Chor I & II

Was gehet uns das an? Da siehe du zu.

41c. Recitativo

Evangelista

Und er warf die Silberlinge in den Tempel, hub sich davon, ging hin, und erhängete sich selbst. Aber die Hohenpriester nahmen die Silberlinge, und sprachen:

Pontifex I & II

Es taugt nicht, dass wir sie in den Gotteskasten legen, denn es ist Blutgeld.

42. Aria B

Gebt mir meinen Jesum wieder!
Seht, das Geld, den Mörderlohn,
Wirft euch der verlorne Sohn
Zu den Füßen nieder.

43. Recitativo

Evangelista

Sie hielten aber einen Rat, und kauften einen Töpfersacker darum, zum Begräbnis der Pilger. Daher ist derselbige Acker genennet der Blutacker, bis auf den heutigen Tag. Da ist erfüllet, das gesagt ist durch den Propheten Jeremias, da er spricht: "Sie haben genommen dreißig Silberlinge, damit bezahlet ward der Verkaufte, welchen sie kauften von den Kindern Israel; und haben sie gegeben um einen Töpfersacker, als mir der Herr befohlen hat". Jesus aber stund vor dem Landpfleger, und der Landpfleger fragte ihn, und sprach:

Pilatus

Bist du der Jüden König?

Evangelista

Jesus aber sprach zu ihm:

Jesus

Du sagest's.

Evangelista

Und da er verklagt ward von den Hohenpriestern und Ältesten, antwortete er nichts. Da sprach Pilatus zu ihm:

Pilatus

Hörest du nicht, wie hart sie dich verklagen?

Ewangelista
A oni rzekli:

41b. Chór I & II

Cóż nam do tego? Ty patrz swego.

41c. Recytatyw

Evangelista

Wtedy rzucił srebrniki do świątyni, oddalił się, poszedł i powiesił się.

A arcykapłani wzięli srebrniki i rzekli:

Arcykapłan I & II

Nie wolno kłaść ich do skarbca, gdyż jest to zapłata za krew.

42. Aria B

Oddajcie mi mojego Jezusa!
Patrzcie, to pieniądze, zapłata zabójcy,
Syn potępiony
pod nogi wam rzuca.

43. Recytatyw

Evangelista

Po naradzie więc nabyli za nie pole garncarza na cmentarz dla cudzoziemców. Dlatego owo pole nazywa się do dnia dzisiejszego Polem Krwi. Wtedy się wypełniło, co było powiedziane przez proroka Jeremiasza w słowach: I wzięli trzydzieści srebrników, cenę wyznaczoną za sprzedanego człowieka, jak Go oszacowano w Izraelu. I dali je za pole garncarza, jak im nakazał Pan. I stawiono Jezusa przed namiestnika, i zapytał Go namiestnik:

Piłat

Czy Ty jesteś król żydowski?

Ewangelista

Jezus odpowiedział:

Jesus

Ty sam to mówisz.

Ewangelista

A gdy go oskarżali arcykapłani i starsi, nic nie odpowiedział. Wtedy rzekł mu Piłat:

Piłat

Czy nie słyszysz, jak wiele świadczą przeciwko Tobie?

Evangelista

Und er antwortete ihm nicht auf ein Wort, also, dass sich auch der Landpfleger sehr verwunderte.

44. Choral

Befiehl du deine Wege
Und was dein Herze kränkt
Der allertreusten Pflege
Des, der den Himmel lenkt,
Der Wolken, Luft und Winden
Gibt Wege, Lauf und Bahn,
Der wird auch Wege finden,
Da dein Fuß gehen kann.

45a. Recitativo

Evangelista

Auf das Fest aber hatte der Landpfleger Gewohnheit, dem Volk einen Gefangenen loszugeben, welchen sie wollten. Er hatte aber zu der Zeit einen Gefangenen, einen sonderlichen vor andern, der hieß Barrabas. Und da sie versammelt waren, sprach Pilatus zu ihnen:

Pilatus

Welchen wollet ihr, dass ich euch losgebe? Barrabam, oder Jesum, von dem gesaget wird, er sei Christus?

Evangelista

Denn er wußte wohl, dass sie ihn aus Neid überantwortet hatten. Und da er auf dem Richtstuhl saß, schickete sein Weib zu ihm, und ließ ihm sagen:

Pilati Weib

Habe du nichts zu schaffen mit diesem Gerechten, ich habe heute viel erlitten im Traum von seinetwegen.

Evangelista

Aber die Hohenpriester und die Ältesten überredeten das Volk, dass sie um Barrabam bitten sollten, und Jesum umbrächten. Da antwortete nun der Landpfleger, und sprach zu ihnen:

Pilatus

Welchen wollt ihr unter diesen zweien, den ich euch soll losgeben?

Evangelista

Sie sprachen:

Chor I & II

Barrabam!

Evangelista

Pilatus sprach zu ihnen:

Ewangelista

Lecz On nie odpowiedział mu na żadne słowo, tak iż namiestnik bardzo się dziwił.

44. Chorał

Powierz swoją drogę
i wszystko, co twe serce trapi
i wszystko, co twe serce trapi
najwierniejszej opiece Tego,
Który czuwa nad niebem,
Który obłokom, powietrzu i wiatrom
kierunek, ścieżki i koleiny daje.
On znajdzie także drogi,
po których mogą kroczyć twoje stopy.

45a. Recytatyw

Ewangelista

A na święto zwykł był namiestnik wypuszczać ludowi jednego więźnia, którego chcieli. I mieli wówczas osławionego więźnia, zwanego Barabasza. Gdy się więc zebrali, rzekł do nich Piłat:

Piłat

Którego chcecie, abym wam wypuścił, Barabasza czy Jezusa, którego zowią Chrystusem?

Ewangelista

Wiedział bowiem, że z zawiści Go wydali. A gdy on siedział na krześle sędziowskim, posłała do niego żona jego i kazała powiedzieć:

Żona Piłata

Nie wdawaj się z tym sprawiedliwym, bo dzisiaj we śnie przez Niego wiele wycierpiąm.

Ewangelista

Ale arcykapłani i starsi nakłonili lud, aby prosili o Barabasza, a Jezusa aby stracono. A namiestnik, odpowiadając, rzekł im:

Piłat

Jak chcecie, którego z tych dwóch mam wypuścić?

Ewangelista

A oni odrzekli:

Chór I & II

Barabasza!

Ewangelista

Rzecz im Piłat:

Pilatus

Was soll ich denn machen mit Jesu, von dem gesagt wird,
er sei Christus?

Evangelista

Sie sprachen alle:

45b. Chor I & II

Laß ihn kreuzigen.

46. Choral

Wie wunderbarlich ist doch diese Strafe!
Der gute Hirte leidet für die Schafe;
Die Schuld bezahlt der Herre, der Gerechte,
Für seine Knechte!

47. Recitativo

Evangelista

Der Landpfleger sagte:

Pilatus

Was hat er denn Übels getan?

48. Recitativo

Er hat uns allen wohlgetan.
Den Blinden gab er das Gesicht,
Die Lahmen macht er gehend;
Er sagt' uns seines Vaters Wort,
Er trieb die Teufel fort;
Betrübte hat er aufgericht't;
Er nahm die Sünder auf und an;
Sonst hat mein Jesus nicht getan.

49. Aria S

Aus Liebe will mein Heiland sterben,
Von einer Sünde weiß er nichts,
Dass da ewige Verderben
Und die Strafe des Gerichts
Nicht auf meiner Seele bleibe.

50a. Recitativo

Evangelista

Sie schriehen aber noch mehr, und sprachen:

50b. Chor I & II

Laß ihn kreuzigen.

50c. Recitativo

Evangelista

Da aber Pilatus sahe, dass er nichts schaffete, sondern
dass ein viel größer Getümmel ward, nahm er Wasser, und
wusch die Hände vor dem Volk, und sprach:

Piłat

Cóż więc mam uczynić z Jezusem, którego zowią
Chrystusem?

Ewangelista

Na to wszyscy:

45b. Chór I & II

Niech będzie ukrzyżowany!

46. Chorał

Jakże cudowna jawi się ta kara!
Gdy Dobry Pasterz za owce mękę znosi;
Pan sprawiedliwy płaci cierpieniem,
za swoje sługi.

47. Recytatyw

Ewangelista

Ten [namiestnik] zaś rzekł:

Piłat

Cóż więc złego uczynił?

48. Recytatyw

On czynił dobro dla nas wszystkich.
On przywracał wzrok niewidomym,
Sprawiał, by chodził chromy;
On głosił nam słowo swego ojca
On wypędzał złe duchy;
On podnosił nieszczęśników;
On przyjmował i gościł grzeszników;
Mój Jezus nic złego nie uczynił.

49. Aria S

Z miłości mój Zbawiciel chce umrzeć,
choć nie zna żadnego grzechu,
dlatego wieczna zagłada
i wyrok tego sądu
nie mogą na mej duszy zaciążyć.

50a. Recytatyw

Ewangelista

Ale oni jeszcze głośniejszy wołali:

50b. Chór I & II

Niech będzie ukrzyżowany!

50c. Recytatyw

Ewangelista

A Piłat, ujrawszy, że to nic nie pomaga, przeciwnie,
że zgiełk się wzmaga, wziął wodę, umył ręce przed ludem
i rzekł:

Pilatus

Ich bin unschuldig an dem Blut dieses Gerechten, sehet ihr zu.

Evangelista

Da antwortete das ganze Volk, und sprach:

50d. Chor I & II

Sein Blut komme über uns und unsre Kinder.

50e. Recitativo

Evangelista

Da gab er ihnen Barrabam los; aber Jesum ließ er geißeln, und überantwortete ihn, dass er gekreuziget würde.

51. Recitativo

Erbarm es Gott!

Hier steht der Heiland angebunden.

O Geißelung, o Schläg, o Wunden!

Ihr Henker, haltet ein!

Erweichet euch der Seelen Schmerz,

Der Anblick solchen Jammers nicht?

Ach ja, ihr habt ein Herz,

Das muß der Martersäule gleich,

Und noch viel härter sein.

Erbarmt euch, haltet ein!

52. Aria A

Können Tränen meiner Wangen

Nichts erlangen,

O, so nehmt mein Herz hinein!

Aber laßt es bei den Fluten,

Wenn die Wunden milde bluten,

Auch die Opferschale sein.

53a. Recitativo

Evangelista

Da nahmen die Kriegsknechte des Landplegers Jesum zu sich in das Richthaus, und sammelten über ihn die ganze Schar; und zogen ihn aus, und legeten ihm einen Purpurmantel an; und flochten eine dornene Krone, und setzten sie auf sein Haupt, und ein Rohr in seine rechte Hand, und beugeten die Knie vor ihm, und spotteten ihn, und sprachen:

53b. Chor I & II

Cegrüßet seist du, Jüdenkönig!

53c. Recitativo

Evangelista

Und speieten ihn an, und nahmen das Rohr, und schlugen damit sein Haupt.

Pilāt

Nie jestem winien krwi tego sprawiedliwego, wasza to rzecz.

Ewangelista

A cały lud, odpowiadając, rzekł:

50d. Chór I & II

Krew Jego na nas i na dzieci nasze.

50e. Recytatyw

Ewangelista

Wtedy wypuścił im Barabasza, a Jezusa po ubiczowaniu wydał na ukrzyżowanie.

51. Recytatyw

Zmiłuj się Boże!

Oto Zbawiciel stoi skrępowany.

O biczowanie, o uderzenia, o rany!

Stójcie, oprawcy jego!

Czyż przez ból duszy

i widok nieszczęścia takiego

nie da się ubłagać niczego?

Och tak, wasze serca są

jak słup do biczowania,

albo jeszcze twardsze.

Zmiłujcie się, przestańcie!

52. Aria A

Jeśli tży na moich policzkach

nie mogą nic zdziałać,

Och, weź więc moje serce!

I pozwól by dla strumieni

Twej krwi z twych ran szlachetnych

stało się kielichem ofiarnym.

53a. Recytatyw

Ewangelista

Wówczas żołnierze namiestnika zabrali Jezusa na zamek i zgromadzili wokół niego cały oddział. I zdjęli z Niego szaty, i przydzielali Go w płaszcz szkarłatny.

I uplecioną z ciernia koronę włożyli na głowę jego,

a trzcinę dali w prawą rękę Jego, i upadając przed nim

na kolana, wyśmiewali się z Niego i mówili:

53b. Chór I & II

Bądź pozdrowiony, królu żydowski!

53c. Recytatyw

Ewangelista

I plując na Niego, wzięli trzcinę i bili Go po głowie.

54. Choral

O Haupt voll Blut und Wunden,
Voll Schmerz und voller Hohn!
O Haupt zu Spott gebunden
Mit einer Dornenkron'!
O Haupt, sonst schön gezieret
Mit höchster Ehr' und Zier,
Jetzt aber hoch schimpfiet:
Gegrüßet seist du mir!

Du edles Angesichte,
Vor dem sonst schrickt und scheut
Das große Weltgewichte,
Wie bist du so bespeit!
Wie bist du so erbleichet,
Wer hat dein Augenlicht,
Dem sonst kein Licht nicht gleichet,
So schändlich zugericht'

55. Recitativo

Evangelista

Und da sie ihn verspottet hatten, zogen sie ihm den Mantel aus, und zogen ihm seine Kleider an, und führten ihn hin, dass sie ihn kreuzigten. Und indem sie hinausgingen, funden sie einen Menschen von Kyrene, mit Namen Simon; den zwungen sie, dass er ihm sein Kreuz trug.

56. Recitativo

Ja! freilich will in uns das Fleisch und Blut
Zum Kreuz gezwungen sein;
Je mehr es unsrer Seele gut,
Je herber geht es ein.

57. Aria B

Komm, süßes Kreuz, so will ich sagen,
Mein Jesu, gib es immer her!
Wird mir mein Leiden einst zu schwer,
So hilf du mir es selber tragen.

58a. Recitativo

Evangelista

Und da sie an die Stätte kamen mit Namen Golgatha, das ist verdeutschet, 'Schädelstätt', gaben sie ihm Essig zu trinken mit Gallen vermischt; und da er's schmeckte, wollte er's nicht trinken.
Da sie ihn aber gekreuziget hatten, teilten sie seine Kleider, und warfen das Los darum; auf dass erfüllet würde, das gesagt ist durch den Propheten: "Sie haben meine Kleider unter sich geteilet, und über mein Gewand haben sie das Los geworfen." Und sie saßen allda, und hüteteten sein.

54. Chorał

O głowo, coś zraniona,
Zhańbiona, złana krwią
I cierniem uwieńczona,
Złoczyńcy Ciebie lżą.
O głowo, coś jaśniała
Odblaskiem Bożej czci,
Lecz teraz wynędzniała
Bądź pozdrowiona mi!

O chwały pełne lice,
Przed którym światy drżą,
Zaświaty w proch padają,
Kto Cię tak zelżył, kto?
Kto sprawił, że Twych oczu
Nadziemski, cudny blask,
Co gasił słońc tysiące,
Załamiał się i zgasł?

wg Śpiewnika Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego w RP

55. Recytatyw

Evangelista

A gdy go wyśmiali, zdjęli z Niego płaszcz i oblekli w szaty Jego, i odprowadzili na ukrzyżowanie. A wychodząc, spotkali człowieka, Cyrenejczyka imieniem Szymon; tego przymusili, aby niósł krzyż Jego.

56. Recytatyw

Tak! Wprawdzie chce w nas ciało i krew
do krzyża być przywiązane;
Tym lepiej dla dusz naszych
im to bardziej to dla nas przykre.

57. Aria B

Przyjdź, słodki Krzyżu, tak chcę rzec,
Mój Jezu, nakładaj go stale na mnie.
Jeśli moje cierpienie będzie za ciężkie,
Wtedy pomóż mi je dźwigać samemu.

58a. Recytatyw

Evangelista

A gdy przyszli na miejsce, zwane Golgota, co znaczy Miejsce Trupiej Czaszki, dali Mu do picia ocet zmieszany z żółcią; i skosztował je ale nie chciał pić.
A gdy Go przybili do krzyża, rozdzielili szaty jego, rzucając o nie losy. Tak miały się wypełnić słowa proroków: Podzielili między siebie moje szaty, a o suknię moją rzucili los. Po czym usiedli i pilnowali Go tam.

Und oben zu seinem Häupten hefeten sie die Ursach seines Todes beschrieben, nämlich: Dies ist Jesus, der Juden König.
Und da wurden zween Mörder mit ihm gekreuziget, einer zur Rechten, und einer zur Linken. Die aber vorübergingen, lästerten ihn, und schüttelten ihre Köpfe, und sprachen:

58b. Chor

Der du den Tempel Gottes zerbrichst, und bauest ihn in dreier Tagen, hilf dir selber. Bist du Gottes Sohn, so steig herab vom Kreuz.

58c. Recitativo

Evangelista

Desgleichen auch die Hohenpriester spotteten sein, samt den Schriftgelehrten und Ältesten, und sprachen:

58d. Chor I & II

Andern hat er geholfen, und kann sich selber nicht helfen. Ist er der König Israels, so steige er nun vom Kreuz, so wollen wir ihm glauben. Er hat Gott vertrauet, der erlöse ihn nun, lüftet's ihn; denn er hat gesagt: Ich bin Gottes Sohn.

58e. Recitativo

Evangelista

Desgleichen schmäheten ihn auch die Mörder, die mit ihm gekreuziget wurden.

59. Recitativo

Ach, Golgatha, unsel'ges Golgatha!
Der Herr der Herrlichkeit muß schimpflich hier verderben,
Der Segen und das Heil der Welt
Wird als ein Fluch ans Kreuz gestellt.
Der Schöpfer Himmels und der Erden
Soll Erd' und Luft entzogen werden;
Die Unschuld muß hier schuldig sterben:
Das gehet meiner Seele nah;
Ach, Golgatha, unsel'ges Golgatha!

60. Aria A e Chor

Sehet Jesus hat die Hand,
Uns zu fassen ausgespannt;
Kommt! *Wohin?* In Jesu Armen.
Sucht Erlösung, nehmt Erbarmen,
Suchet! *Wo?* In Jesu Armen.
Lebet, sterbet, ruhet hier,
Ihr verlaßnen Küchlein ihr,
Bleibet! *Wo?* In Jesu Armen.

I umieścili nad Jego głową napis z podaniem Jego winy:
Ten jest król żydowski.

Wraz z nim ukrzyżowali wówczas dwóch złoczyńców, jednego po prawicy, drugiego po lewicy. A ci, którzy przechodzili mimo, bluźnili Mu, kiwali głowami swymi. I mówili:

58b. Chór

Ty, który rozwalasz świątynię i w trzy dni ją odbudowujesz, ratuj samego siebie, jeśli jesteś Synem Bożym, i zstąp z krzyża.

58c. Recytatyw

Evangelista

Podobnie i arcykapłani wraz z uczonymi w Piśmie i starszymi wyśmiewali się z Niego i mówili:

58d. Chór I & II

Innych ratował, a Siebie samego ratować nie może; jest królem izraelskim, niech teraz zstąpi z krzyża; a uwierzmy w Niego. Zaufał Bogu; niech On teraz go wybawi, jeśli ma w Nim upodobanie, wszak powiedział: Jestem Synem Bożym.

58e. Recytatyw

Evangelista

Tak samo urągali mu złoczyńcy, którzy z Nim razem byli ukrzyżowani.

59. Recytatyw

Ach Golgoto, nieszczęsna Golgoto!
Pan Chwały musi tutaj haniebnie konać,
Błogostawieństwo i zbawienie świata
Złożono na krzyżu jako przekleństwo.
Stwórca nieba i ziemi,
Ziemi i powietrza został pozbawiony;
Niewinny musi umrzeć tutaj jak złoczyńca:
To głęboko rani moją duszę;
Ach Golgoto, nieszczęsna Golgoto!

60. Aria A i Chór

Patrzcie, Jezus wyciągnął swoje ręce,
aby nas mocno objąć;
Pójdźcie! *Dokąd?* W ramiona Jezusa.
Szukajcie zbawienia, przyjmijcie miłosierdzie.
Szukajcie! *Gdzie?* W ramionach Jezusa.
Tutaj życie, umieranie, wytchnienie;
Jesteście jak opuszczone pisklęta.
Zostańcie! *Gdzie?* W ramionach Jezusa.

61a. Recitativo

Evangelista

Und von der sechsten Stunde an ward eine Finsternis über das ganze Land, bis zu der neunten Stunde. Und um die neunte Stunde schrie Jesus laut, und sprach:

Jesus

Eli, Eli, lama asabthani?

Evangelista

Das ist: Mein Gott, mein Gott, warum hast du mich verlassen?

Etliche aber, die da stunden, da sie das höreten, sprachen sie:

61b. Chor I

Der rufet dem Elias.

61c. Recitativo

Evangelista

Und bald lief einer unter ihnen, nahm einen Schwamm, und füllte ihn mit Essig, und steckte ihn auf ein Rohr, und tränkete ihn. Die andern aber sprachen:

61d. Chor II

Halt, laß sehen, ob Eias komme und ihm helfe?

61e. Recitativo

Evangelista

Aber Jesus schrie abermal laut, und verschied.

62. Choral

Wenn ich einmal soll scheiden,

So scheide nicht von mir!

Wenn ich den Tod soll leiden,

So tritt du dann herfür!

Wenn mir am allerbängsten

Wird um das Herze sein,

So reiß mich aus den Ängsten

Kraft deiner Angst und Pein!

63a. Recitativo

Evangelista

Und siehe da, der Vorhang im Tempel zerriss in zwei Stück, von oben an bis unten aus. Und die Erde erbebete, und die Felsen zerrissen, und die Gräber täten sich auf, und stunden auf viel Leiber der Heiligen, die da schliefen; und gingen aus den Gräbern nach seiner Auferstehung, und kamen in die heilige Stadt, und erschienen vielen. Aber der Hauptmann, und die bei ihm waren, und bewahreten Jesum, da sie sahen das Erdbeben und was da geschah, erschranken sie sehr und sprachen:

61a. Recytatyw

Evangelista

A od szóstej godziny do godziny dziewiętej ciemność zaległa całą ziemię. A około dziewiętej godziny zawołał Jezus donośnym głosem:

Jezus

Eli, Eli, lama sabachtani!

Ewangelista

Co znaczy: Boże mój, Boże mój, czemuś Mnie opuścić?

Niektórzy zaś z tych, co tam stali, usłyszawszy to, mówili:

61b. Chór I

Ten Eliasza woła.

61c. Recytatyw

Evangelista

I zaraz pobiegł jeden z nich, wziął gąbkę, napełnił octem, włożył na trzcinę i dał Mu pić.

A inni mówili:

61d. Chór II

Poczekaj, zobaczymy, czy Eliasz przyjdzie, aby go wyratować.

61e. Recytatyw

Evangelista

Ale Jezus znowu zawołał donośnym głosem i oddał ducha.

62. Chorał

Gdy kiedyś będę musiał odejść,

Ty nie odchodź ode mnie!

Gdy będę musiał stanąć wobec śmierci

Ty stań przy mnie!

Gdy kiedyś śmiertelny lęk

napełni moje serce,

Ty wyrwij mnie swą mocą

z grozy strachu i bólu!

63a. Recytatyw

Evangelista

I oto zasłona świątyni rozdarła się na dwoje, od góry do dołu, i ziemia się zatrzęsała, i skały popękały. I groby się otworzyły, i wiele ciał świętych, którzy zasnęli, zostało wzbudzonych; I wyszli z grobów po Jego zmartwychwstaniu, i weszli do świętego miasta, i ukazali się wielu. A setnik i ci, którzy z nim byli i strzegli Jezusa, ujrzawszy trzęsienie ziemi i to, co się działo, przerazili się bardzo i rzekli:

63b. Chor I & II

Wahrlich, dieser ist Gottes Sohn gewesen.

63c. Recitativo

Evangelista

Und es waren viel Weiber da, die von ferne zusahen, die da waren nachgefolget aus Galiläa, und hatten ihm gedienet; unter welchen war Maria Magdalena, und Maria, die Mutter Jacobi und Joses, und die Mutter der Kinder Zebedäi.

Am Abend aber kam ein reicher Mann von Arimathia, der hieß Joseph, welcher auch ein Jünger Jesu war. Der ging zu Pilato, und bat ihn um den Leichnam Jesu. Da befahl Pilatus, man sollte ihm ihn geben.

64. Recitativo

Am Abend da es kühle war,
Ward Adams Fallen offenbar.

Am Abend drücket ihn der Heiland nieder.

Am Abend kam die Taube wieder,
Und trug ein Ölblatt in dem Munde.

O schöne Zeit! O Abendstunde!

Der Friedensschluß ist nun mit Gott gemacht,
Denn Jesus hat sein Kreuz vollbracht.

Sein Leichnam kömmt zur Ruh.

Ach! liebe Seele, bitte du,

Geh, lasse dir den toten Jesum schenken,

O heilsames, o köstlich's Angedenken!

65. Aria B

Mache dich, mein Herze, rein,
Ich will Jesum selbst begraben.

Denn er soll nunmehr in mir

Für und für

Seine süße Ruhe haben.

Welt, geht aus,

laß Jesum ein!

66a. Recitativo

Evangelista

Und Joseph nahm den Leib, und wickelte ihn in ein rein Leinwand. Und legte ihn in sein eigen neu Grab, welches er hatte lassen in einen Fels hauen; und wälzete einen großen Stein vor die Tür des Grabes, und ging davon. Es war aber allda Maria Magdalena, und die andere Maria, die satzten sich gegen das Grab.

Des ander Tages, der da folget nach dem Rüsttage, kamen die Hohenpriester und Pharisäer sämtlich zu Pilato, und sprachen:

63b. Chór I & II

Zaiste, ten był Synem Bożym.

63c. Recytatyw

Ewangelista

A było tam wiele niewiast, które z daleka się przypatrywały; przyszły one za Jezusem od Galilei i posługiwały mu. Wśród nich była Maria Magdalena i Maria, matka Jakuba i Józefa, i matka synów Zebedeuszowych.

A gdy nastał wieczór, przyszedł człowiek bogaty z Arymatei, imieniem Józef, który też był uczniem Jezusa. Ten przyszedł do Piłata i prosił o ciało Jezusa. Wtedy Piłat kazał Je wydać.

64. Recytatyw

Wieczorem, gdy się ochłodziło,
Upadek Adama został ogłoszony.

Wieczorem przez Odkupiciela był on wybawiony.

Wieczorem gołąbek powrócił,
niosąc w dziobie oliwki gałąź.

Czasie piękny! Wieczorna godzino!

Pokój z Bogiem oto zawarty został,

Gdyż Chrystus ofiarę na krzyżu wypełnił.

Jego Ciału spoczynek niech będzie dany.

Ach, droga duszo, proszę cię,

Idź, każ sobie oddać zmarłego Jezusa,

O zbawienna, drogocenna relikwio!

65. Aria B

Oczyść się, moje serce,

Sam bowiem Jezusa pochować zechcę.

Od teraz we mnie zatem,

Teraz i po wsze czasy,

On swój odpoczynek znajdzie.

Świecie, odejdz już!

Niech Jezus tu wejdzie!

66a. Recytatyw

Ewangelista

A Józef wziął ciało i owinął Je w czyste prześcieradło, i złożył Je w swoim nowym grobie, który wykuł w skale, i zatoczył przed wejście do grobu wielki kamień, i odszedł.

A była tam Maria Magdalena i druga Maria; siedziały one naprzeciw grobu.

Nazajutrz, czyli w dzień po święcie Przygotowania, zebrał się u Piłata przedniejsi kapłani i faryzeusze, mówiąc:

66b. Chor I & II

Herr, wir haben gedacht, dass dieser Verführer sprach,
da er noch lebete: Ich will nach dreien Tagen wieder
auferstehen. Darum befiehl, dass man Grab verwahre bis
an den dritten Tag, auf dass nicht seine Jünger kommen,
und stehlen ihn, und sagen zu dem Volk: Er ist auferstan-
den von den Toten; und werde der letzte Betrug ärger,
denn der erste.

66c. Recitativo

Evangelista

Pilatus sprach zu ihnen:

Pilatus

Da habt ihr die Hüter; gehet hin, und verwahret's, wie ihr
wisset.

Evangelista

Sie gingen hin, und verwahreten das Grab mit Hütern,
und versiegelten den Stein.

67. Recitativo

Nun ist der Herr zur Ruh gebracht.

Mein Jesu, gute Nacht!

Die Müh' ist aus, die unsre Sünde ihm gemacht.

Mein Jesu, gute Nacht!

O seilige Gebeine

Seht, wie ich euch mit Buß und Reu beweine,

Dass euch mein Fall in solche Not gebracht.

Mein Jesu, gute Nacht!

Habt lebenslang

Vor euer Leiden tausend Dank,

Dass ihr mein Seelenheil so wert geacht't.

Mein Jesu, gute Nacht!

68. Chor I & II

Wir setzen uns mit Tränen nieder

Und rufen dir im Grabe zu:

Ruhe sanfte, sanfte ruh'!

Ruht, ihr ausgesognen Glieder!

Ruhe sanfte, sanfte ruh'!

Euer Grab und Leichenstein

Soll dem ängstlichen Gewissen

Ein bequemes Ruhe-kissen

Und der Seelen Ruhstatt sein.

Höchst vergnügt schlummern da die Augen ein.

66b. Chór I & II

Panie, przypomnieliśmy sobie, że ten zwodziciel jeszcze
za życia powiedział: Po trzech dniach zmartwychwstanę.
Rozkaż więc zabezpieczyć grób aż do trzeciego dnia,
żeby czasem uczniowie Jego nie przyszli, nie ukradli Go
i nie powiedzieli ludowi: Powstał z martwych. I będzie
ostatnie oszustwo gorsze niż pierwsze.

66c. Recytatyw

Ewangelista

Rzekł im Piłat:

Piłat

Macie straż, idźcie, zabezpieczcie, jak umiecie.

Ewangelista

Poszli więc i zabezpieczyli grób, pieczętując kamień
i zaciągając straż.

67. Recytatyw

Oto Pan spoczynku już zażywa.

Mój Jezu, dobranoc!

Męka, przez nasz grzech spowodowana się skończyła.

Mój Jezu, dobranoc!

O Ciało błogostawione

Spójrz, jak z pokorą i skruczą łkamy nad Tobą,

to nasz upadek Twojej niedoli przyczyną.

Mój Jezu, dobranoc!

Przez całe me życie,

Za Twoją Mękę, po tysiąckroć dziękować będę,

Za zbawienie, co duszy mojej skarbem.

Mój Jezu, dobranoc!

68. Chór I & II

We łzach pogrążeni siadamy

I do ciebie leżącego w grobie wołamy:

Odpoczywaj, odpoczywaj w spokoju!

Niech zazna spoczynku twe ciało!

Odpoczywaj, odpoczywaj w spokoju!

Twój grób i kamień nagrobny

Niech naszym sumieniom niespokojnym

Niczym wygodna poduszka

Będą i miejscem wytchnienia dla duszy.

Niech sen będzie też odpoczynkiem dla oczu.

Tekst rozdziału 26 i 27 Ewangelii św. Mateusza na podstawie:
Biblia to jest Pismo Święte Starego i Nowego Testamentu, nowy
przekład z języków hebrajskiego i greckiego opracowany przez
Komisję Przekładu Pisma Świętego, Brytyjskie i Zagraniczne
Towarzystwo Biblijne, Warszawa 1975.